

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۳ مردادماه ۱۴۰۴

ایران توننده
توشه ای برای موفقیت

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

۰۲۱-۶۴۶۳

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

ریاضی و آمار (۲)

۱- گزینه «۲»

(مفهم بپذیرایی)

$$2^4 = 16 = \text{تعداد حالت‌ها}$$

در یک حالت ارزش همه گزاره‌ها درست است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۴)

۲- گزینه «۲»

(مفهم بپذیرایی)

به بررسی موارد داده شده می‌پردازیم:

الف) گزاره نیست.

ب) گزاره با ارزش درست است.

$$3 + 2 \times 5 = 13 \quad \text{چون} \quad \frac{2 \times 5}{10} = 1$$

د) گزاره با ارزش درست است.

بنابراین دو عبارت گزاره با ارزش درست هستند.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۴)

۳- گزینه «۴»

(مفهم بپذیرایی)

اگر گزاره فصلی نادرست باشد، پس هر دو گزاره نادرست هستند. یعنی:

$$\begin{cases} q \equiv F \\ \sim p \equiv F \xrightarrow{\text{پس}} p \equiv T \end{cases}$$

در گزاره شرطی اگر مقدم درست باشد برای آن که ارزش کل گزاره درست باشد، باید تالی نیز درست باشد، پس r ارزش درست دارد.

حال ارزش گزینه‌ها را تعیین می‌کنیم:

$$۱) p \Rightarrow q \equiv T \Rightarrow F \equiv F$$

$$۲) q \Leftrightarrow p \equiv F \Leftrightarrow T \equiv F$$

$$۳) r \Rightarrow q \equiv T \Rightarrow F \equiv F$$

$$۴) r \Leftrightarrow \sim q \equiv T \Leftrightarrow T \equiv T$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۴ تا ۱۱)

۴- گزینه «۴»

(عارف بپرامنیا)

$$\begin{cases} p \equiv T \Rightarrow \sim p \equiv F \\ q \equiv F \Rightarrow \sim q \equiv T \end{cases}$$

$$\left[\underbrace{(\sim q \wedge p)}_T \Leftrightarrow \underbrace{p \vee q}_T \right] \Rightarrow \underbrace{\sim(p \vee \sim q)}_T \equiv T \Rightarrow F \equiv F$$

دوشرطی: T $\sim T \equiv F$

حال گزینه‌ها را بررسی می‌کنیم.

$$\text{گزینه «۱» : } \sim(\sim p) \equiv p \equiv T$$

$$\text{گزینه «۲» : } p \wedge \sim q \equiv T \wedge T \equiv T$$

$$\text{گزینه «۳» : } q \Rightarrow p \equiv F \Rightarrow T \equiv T$$

$$\text{گزینه «۴» : } p \Rightarrow q \equiv T \Rightarrow F \equiv F$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۵- گزینه «۴»

(هاری فولادری)

توجه کنید نقیض گزاره $4 < 3$ برابر $4 \geq 3$ می‌باشد.

همچنین در اعداد طبیعی یک عدد می‌تواند اول، مرکب یا برابر ۱ باشد
بنابراین اگر عدد ۲ اول نباشد یعنی می‌تواند مرکب یا برابر ۱ باشد.

همچنین دقت کنید، هنگام نقیض کردن طبق قانون دموگران ترکیب
عطفی و فصلی به یکدیگر تبدیل می‌شوند.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۶- گزینه «۳»

(مفهم پردل نظامی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: هر لوزی یک متوازی‌الاضلاع نیست، درست است.

گزینه «۲»: $(-2)^3$ عددی مثبت نیست، درست است.

گزینه «۴»: a عددی اول نیست، درست است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۴)

۷- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمان‌های)

راه حل اول: گزاره دو شرطی را به دو گزاره شرطی تبدیل می‌کنیم:

$$(\sim p \Leftrightarrow q) \vee p \equiv (\sim p \Rightarrow q) \wedge (q \Rightarrow \sim p) \vee p$$

$$\xrightarrow{\text{هم ارزی گزاره شرطی}} [(p \vee q) \wedge (\sim q \vee \sim p)] \vee p$$

پخش می‌کنیم

$$\equiv (p \vee q \vee p) \wedge (\sim q \vee \sim p \vee p)$$

درست

درست

$$\xrightarrow{O \wedge T \equiv O} p \vee q \vee p \equiv p \vee q$$

راه حل دوم: جدول ارزش گزاره‌ها را رسم و گزاره‌های ساده و مرکب داده
شده را تعیین می‌کنیم:

p	q	$\sim p$	$\sim q$	$\sim p \Leftrightarrow q$
د	د	ن	ن	ن
د	ن	ن	د	د
ن	د	د	ن	د
ن	ن	د	د	ن

$$(\sim p \Leftrightarrow q) \vee p \quad p \vee q \quad \sim p \vee \sim q$$

د	د	ن
د	د	د
د	د	د
ن	ن	د

بنابراین گزاره‌های $p \vee q$ و $(\sim p \Leftrightarrow q) \vee p$ هم‌ارزند.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

ج) $\underbrace{(p \vee r)}_T \Leftrightarrow \underbrace{(p \wedge \sim q)}_T \equiv T \Leftrightarrow T \equiv T$

د) $\underbrace{(\sim p \Rightarrow \sim q)}_T \wedge \underbrace{(q \Rightarrow p)}_T \equiv T \wedge T \equiv T$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۴ تا ۱۱)

ریاضی و آمار (۳)

(معمد بقیرایی)

۱۱- گزینه «۲»

دقت کنید که حرف «ی» فقط در انتهای کلمه بدون نقطه است.

حالت اول: حرف «و» اولین حرف باشد. $۴! = ۲۴$ حالت دارد.

حالت دوم حرف «و» دومین حرف باشد.

$$\frac{1}{1} \times \frac{2}{2} \times \frac{3}{3} \times \frac{1}{1} \times \frac{2}{2} = ۱۲$$

ص یا ر و

حالت سوم حرف «و» سومین حرف باشد.

$$\frac{1}{1} \times \frac{2}{2} \times \frac{1}{1} \times \frac{1}{1} \times \frac{2}{2} = ۴$$

ص {ر}

حرف «و» حرف چهارم یا پنجم نمی‌تواند باشد، چون قبل از آن حرف نقطه‌دار ظاهر می‌شود.

اصل جمع $\rightarrow ۲۴ + ۱۲ + ۴ = ۴۰$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۶)

(معمد بقیرایی)

۱۲- گزینه «۴»

$$\frac{5}{1} \times \frac{4}{2} \times \frac{3}{3} = ۶۰$$

{۶، ۴، ۲}

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۴)

(نیکو رکامین)

۱۳- گزینه «۱»

چون عضو b در زیرمجموعه قرار دارد، پس ۳ عضو دیگر را باید از بین ۶ عضو دیگر مجموعه انتخاب کنیم.

$$\binom{6}{3} = \frac{6!}{3! \times 3!} = \frac{6 \times 5 \times 4}{3 \times 2 \times 1} = ۲۰$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

(معمد ابراهیم توزنده‌فانی)

۱۴- گزینه «۳»

برای حل این سؤال از روش متمم استفاده می‌کنیم.

حالاتی که کنار هم باشند - کل حالاتها = حالاتی که کنار هم نباشند

$$۵! - \underbrace{S, M \quad A \quad R \quad T}_{4! \times ۲!}$$

$$۵! - ۴! \times ۲! = ۷۲$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

۸- گزینه «۳»

ترکیب دو شرطی $\Delta \Leftrightarrow \Delta$ ، اگر Δ و Δ هم‌ارزش باشند، درست و اگر هم‌ارزش نباشند، نادرست است. برای هر گزاره مرکب یک ستون در نظر گرفته و ارزش‌ها را تعیین می‌کنیم:

p	q	r	$\sim r$	$p \Rightarrow r$	$q \vee \sim r$	$(p \Rightarrow r) \Leftrightarrow (q \vee \sim r)$
F	T	F	T	T	T	T
T	F	T	F	T	F	F
F	F	T	F	T	F	F

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

(آروین هسینی)

۹- گزینه «۲»

ابتدا جدول ارزش گزاره‌ها را رسم می‌کنیم:

p	q	$\sim p$	$p \Leftrightarrow q$	$p \Rightarrow q$	$\sim p \Rightarrow q$	$q \vee p$
د	د	ن	د	د	د	د
د	ن	ن	ن	ن	د	د
ن	د	د	ن	د	د	د
ن	ن	د	د	د	ن	ن

$p \wedge q$	$q \Rightarrow p$
د	د
ن	د
ن	ن
ن	د

حال به بررسی موارد الف تا ت می‌پردازیم:

$(p \Rightarrow q) \vee (\sim p \Rightarrow q)$	$(p \Leftrightarrow q) \vee \sim p$
د	د
د	ن
د	د
د	د

$(p \Rightarrow q) \wedge (q \Rightarrow p)$	$(q \vee p) \Rightarrow (p \wedge q)$
د	د
ن	ن
ن	ن
د	د

بنابراین موارد پ و ت هم‌ارز ترکیب دوشروطی $(p \Leftrightarrow q)$ می‌باشند.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۴ تا ۱۱)

(اممدرضا ذاکر زاده)

۱۰- گزینه «۳»

گزاره‌ای دلخواه r $q \equiv F$ $p \equiv T$

الف) $(p \Rightarrow q) \vee r \equiv F \vee r \equiv r$

ب) $\underbrace{(p \wedge q)}_F \Leftrightarrow \underbrace{(q \Rightarrow p)}_T \equiv F \Leftrightarrow T \equiv F$

۱۵- گزینه «۴»

(فرشید کریمی)

$$\frac{(n+1)!}{(n-2)!} = 6! \Rightarrow \frac{(n+1)(n)(n-1)(n-2)!}{(n-2)!} = 6!$$

$$\Rightarrow (n-1)(n)(n+1) = 720 \Rightarrow (n-1)(n)(n+1) = 8 \times 9 \times 10$$

$$\Rightarrow n = 9 \Rightarrow P(n, 2) = P(9, 2) = \frac{9!}{(9-2)!} = \frac{9!}{7!} = 9 \times 8 = 72$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۵ تا ۸)

۱۶- گزینه «۱»

(شمیم پهلوان شریف)

مردها را با حرف M و زن‌ها را با حرف W نشان می‌دهیم.

تعداد حالت‌هایی که مردها کنار هم باشند برابر است با:

$$\overbrace{M_1 \ M_2 \ M_3 \ M_4}^{6!} \ W_1 \ W_2 \ W_3 \ W_4 \ W_5 = 6! \times 6!$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

۱۷- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمان‌های - کنکور سراسری انسانی ۹۹)

برای جایگاه راننده ۳ انتخاب داریم، پس از انتخاب راننده، چهار نفر باقی می‌مانند که تعداد جایگشت‌های آنها در جایگاه‌های (۱)، (۲)، (۳) و

(۴) برابر است با: ۴!

راننده	(۱)	
(۲)	(۳)	(۴)

پس بنا به اصل ضرب، پاسخ سؤال برابر است با:

$$3 \times 4! = 3 \times 24 = 72$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه ۶)

۱۸- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمان‌های - کنکور خارج از کشور ۹۳)

ابتدا سه کارمند از شش کارمند را برای اتاق ۳ نفره انتخاب می‌کنیم، این کار به $\binom{6}{3}$ حالت امکان‌پذیر است، حالا سه کارمند باقی مانده‌اند که

می‌توانیم دو تای آن‌ها را برای اتاق ۲ نفره انتخاب کنیم، این کار به $\binom{3}{2}$

حالت امکان‌پذیر است. در نهایت یک کارمند باقی می‌ماند که آن را برای

اتاق ۱ نفره انتخاب می‌کنیم، این کار به $\binom{1}{1}$ حالت امکان‌پذیر است. بنا به

اصل ضرب، پاسخ سؤال برابر است با:

$$N = \binom{6}{3} \binom{3}{2} \binom{1}{1}$$

$$\binom{6}{3} = \frac{6!}{3!3!} = \frac{6 \times 5 \times 4 \times 3!}{3! \times 3!} = 20 \quad \text{و} \quad \binom{3}{2} = 3 \quad \text{و} \quad \binom{1}{1} = 1$$

$$N = 20 \times 3 \times 1 = 60$$

پس:

دقت کنید که اتاق‌ها را با هر ترتیبی می‌توان پر کرد. مثلاً می‌توانستید ابتدا اتاق دو نفره، بعد از آن اتاق یک نفره و در پایان اتاق سه نفره را پر کنید. در همه حالت‌ها $N = 60$ به دست می‌آید.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه ۹)

۱۹- گزینه «۳»

(آروین حسینی)

فرض کنید تعداد راه‌های بین دو شهر B و C، n تا باشد، از طرفی مجموع کل مسیرهای ممکن برای سفر از شهر A به D برابر ۷۱ است، پس:

$$A \rightarrow B \rightarrow C \rightarrow D: 2 \times n \times 1 = 2n$$

$$A \rightarrow B \rightarrow C \rightarrow E \rightarrow D: 2 \times n \times 2 \times 3 = 12n$$

$$A \rightarrow E \rightarrow D: 3 \times 3 = 9$$

$$A \rightarrow E \rightarrow C \rightarrow D: 3 \times 2 \times 1 = 6$$

حال طبق اصل جمع داریم:

$$2n + 12n + 9 + 6 = 71$$

$$\Rightarrow 14n + 15 = 71 \Rightarrow 14n = 56 \Rightarrow n = \frac{56}{14} = 4$$

بنابراین بین دو شهر B و C، ۴ راه وجود دارد.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

۲۰- گزینه «۱»

(علی قهرمان زاده)

$$(n^2 - 1)! = 6 = 3! \Rightarrow n^2 - 1 = 3$$

$$\Rightarrow n^2 = 4 \xrightarrow[\text{به دلیل خواسته مسئله}]{n+1>0} n = 2$$

$$\frac{(n+3)!}{(n+1)!} \xrightarrow{n=2} \frac{5!}{3!} = \frac{5 \times 4 \times 3!}{3!} = 20$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۵ و ۶)

ریاضی و آمار (۱)

۲۱- گزینه «۱»

(مهمرب بفریانی)

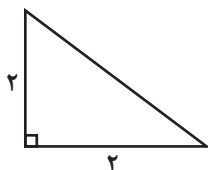
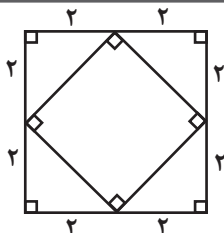
چون معادله دارای ریشه مضاعف است. پس $k - 3 = 0$ است. در نتیجه:

$$k = 3$$

$$(3x + 5)^2 = 0 \Rightarrow 3x = -5 \Rightarrow x = \frac{-5}{3} \Rightarrow a = \frac{-5}{3}$$

$$\Rightarrow a + k = \frac{-5}{3} + \frac{9}{3} = \frac{4}{3}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۲)

$$L = \sqrt{2^2 + 2^2} = 2\sqrt{2}$$

$$\text{محیط شکل چهارگوش هاشورخورده} = 4 \times 2 \times \sqrt{2} = 8\sqrt{2}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

(شمیع پهلوان شریف)

گزینه «۱»

پس‌انداز شقایق در فروردین را x در نظر می‌گیریم:

مرداد	تیر	خرداد	اردیبهشت	فروردین	ماه
$81x$	$27x$	$9x$	$3x$	x	پس‌انداز

مجموع پس‌اندازها در این ماه‌ها برابر است با:

$$x + 3x + 9x + 27x + 81x = 3,630,000$$

$$121x = 3,630,000 \Rightarrow x = 30,000$$

مجموع پس‌انداز اردیبهشت و تیر می‌شود:

$$3x + 27x = 30x \xrightarrow{x=30,000} 30 \times 30,000 = 900,000$$

و با ۹۰۰۰۰۰ تومان می‌تواند ۱۰ دفتر نود هزار تومانی بخرد:

$$\frac{900,000}{90,000} = 10$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه ۱۴)

(رضا قانباتانی)

گزینه «۳»

$$2x^2 + 16x - 10 = 0$$

$$\Rightarrow x^2 + 8x - 5 = 0$$

$$\Rightarrow x^2 + 8x = 5$$

$$\Rightarrow x^2 + 8x + 16 = 5 + 16$$

$$\Rightarrow (x+4)^2 = 21$$

$$\Rightarrow k = -4, \quad m = 21$$

$$\Rightarrow m - k = 21 - (-4) = 21 + 4 = 25$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۳ و ۲۷)

(مهمر بهیرایی)

گزینه «۲»

اگر α و β ریشه‌های معادله باشند، آنگاه $(x-\alpha)(x-\beta) = 0$ است.

پس:

$$(x + \frac{3}{2})(x - 2) = 0 \Rightarrow x^2 - \frac{1}{2}x - 3 = 0$$

$$\xrightarrow{\text{مقایسه با معادله صورت سؤال}} \begin{cases} k = -1 \\ m = -6 \end{cases}$$

$$\Rightarrow km = 6$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۱)

(مهمر بهیرایی)

گزینه «۳»

برای آن‌که معادله درجه دوم ریشه حقیقی نداشته باشد، باید $\Delta < 0$ باشد.

پس:

$$\Delta = 7^2 - 4 \times 3(-m+1) < 0 \Rightarrow 49 + 12m - 12 < 0$$

$$\Rightarrow 12m < -37 \Rightarrow m < -\frac{37}{12}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

(مهمر ابراهیم توزنره‌بانی)

گزینه «۲»

نکته: در معادله $ax^2 + bx + c = 0$ اگر $\Delta = 0$ باشد، معادله ریشه مضاعف $x = -\frac{b}{2a}$ دارد.

$$\Delta = 0 \Rightarrow (- (2m+3))^2 - 4(m)(m+2) = 0$$

$$4m^2 + 9 + 12m - 4m^2 - 8m = 0$$

$$\Rightarrow 4m + 9 = 0 \Rightarrow m = -\frac{9}{4}$$

$$x = -\frac{b}{2a} = \frac{2m+3}{2m} = \frac{2(-\frac{9}{4})+3}{2(-\frac{9}{4})} = \frac{1}{3} \Rightarrow k = \frac{1}{3}$$

$$12mk = 12(-\frac{9}{4})(\frac{1}{3}) = -9$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

(احمد حسن زاده‌فرد)

گزینه «۴»

مساحت مربع بزرگ توان دوم طول یک ضلع است.

$$a^2 = 16 \Rightarrow a = 4 = \text{طول هر ضلع مربع بزرگ}$$

با توجه به شکل زیر، چهارضلعی داخل مربع دارای ضلع‌های با هم برابر

است، طول هر ضلع با استفاده از قضیه فیثاغورث برابر است با:

علوم و فنون ادبی (۲)

(حسن اصفابی)

۳۱- گزینه «۳»

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بعد از حمله مغول کانون‌های فرهنگی از خراسان به عراق عجم منتقل شد. دقت کنید که «عراق» یا «عراق عرب» به کشور عراق اشاره دارد و با «عراق عجم» که بخشی از مناطق ایران کنونی است تفاوت دارد.

عبارت گزینه‌های «۲ و ۴» صحیح‌اند، اما علت نام‌گذاری سبک عراقی نیستند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۳)

(الهام ممردی)

۳۲- گزینه «۳»

فخرالدین عراقی: از شاعران نام‌آور قرن هفتم و صاحب غزل‌های عرفانی زیباست. مثنوی عشاق‌نامه او مشهور است. او در هر فصل این مثنوی به یکی از مباحث عرفانی پرداخته و سخن را با تمثیل و حکایت به پایان رسانده است. جامی: معروف‌ترین شاعر قرن نهم، در کتاب نفحات‌الانس خود شیوه تذکره‌الاولیای عطار را در بیان حقایق عرفانی و ذکر احوال عارفان به کار برد. خواجوی کرمانی: خواجه چند مثنوی به پیروی از پنج گنج نظامی سروده که نشان‌دهنده استادی او در شاعری است. شعر او در مجموع، کمال یافته و پخته است.

دولتشاه سمرقندی: از نویسندگان قرن نهم است که تذکره دولتشاه را به تشویق امیر علیشیر نوایی نوشته است. این کتاب شرح احوال بیش از صد تن از شاعران ایرانی از آغاز تا زمان مؤلف است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۵، ۱۶، ۱۸ و ۱۹)

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

۳۳- گزینه «۴»

ابن‌یمین، شاعر ایلات مذکور است که در شعر خود، قناعت‌پیشگی و بی‌اعتباری دنیا را مورد تأکید قرار داده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

(مجتبی‌فرهادی)

۳۴- گزینه «۳»

مشبه: هر کس / مشبه‌به: صدف / وجه شبه: سخن در دهن می‌پرورد / ادات تشبیه: چون

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مشبه: مدّ آهش / مشبه‌به: طول امل / وجه شبه: پایان نباشد / ادات تشبیه: چون

گزینه «۲»: مشبه: هر که / مشبه‌به: هلال / وجه شبه: باریک ز اندیشه شود / ادات تشبیه: هم چو

گزینه «۴»: مشبه: آن / مشبه‌به: سرو و صنوبر / وجه شبه: یک قبا داشتن / ادات تشبیه: همچو

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان)

۲۸- گزینه «۴»

با استفاده از روش دلتا، ریشه‌های معادله را به دست می‌آوریم:

$$\frac{1}{4}x^2 - \sqrt{6}x + 3 = 0 \rightarrow a = \frac{1}{4}, b = -\sqrt{6}, c = 3$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = (-\sqrt{6})^2 - 4\left(\frac{1}{4}\right)(3) = 6 - 6 = 0$$

از آنجا که $\Delta = 0$ است، پس معادله دارای دو ریشه برابر به صورت زیر است:

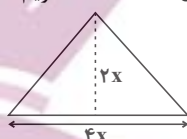
$$x = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{-(-\sqrt{6}) \pm 0}{2\left(\frac{1}{4}\right)} = \sqrt{6} \rightarrow \text{گنگ است.}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

۲۹- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

فلش از یک مثلث و یک مربع تشکیل شده است، برای قسمت مثلث داریم:

$$\Rightarrow S = \left(\frac{1}{2}\right)(4x)(2x) = 4x^2$$

و برای قسمت مربع داریم:

$$2x \Rightarrow S = (2x)(2x) = 4x^2$$

در نتیجه مساحت کل فلش برابر $8x^2$ است و مساحت قسمت سفید برابر $2400 - 8x^2$ است، حال هزینه‌ها را محاسبه می‌کنیم:

$$\left. \begin{aligned} \text{هزینه برجسب تیره رنگ} &= (30)(8x^2) = 240x^2 \\ \text{هزینه برجسب سفید} &= (10)(2400 - 8x^2) = 24000 - 80x^2 \end{aligned} \right\}$$

$$\begin{aligned} \text{هزینه کل} &\rightarrow 240x^2 + 24000 - 80x^2 = 28000 \\ \Rightarrow 160x^2 &= 4000 \Rightarrow x^2 = 25 \xrightarrow{x>0} x = 5 \text{ cm} \end{aligned}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۲)

۳۰- گزینه «۳»

(معمد ابراهیم توزنره‌بانی)

در این سؤال باید به علامت مجموع ریشه‌ها $S = \frac{-b}{a}$ و علامت ضرب ریشه‌ها $P = \frac{c}{a}$ توجه کنیم.

$$\begin{aligned} S &= \frac{-b}{a} = -5 \\ P &= \frac{c}{a} = -2 \end{aligned}$$

چون جمع و ضرب ریشه‌ها اعداد منفی هستند می‌توان نتیجه گرفت دو ریشه مختلف علامت داریم که ریشه منفی از نظر اندازه‌ای از ریشه مثبت، بزرگتر است به همین دلیل جمع ریشه‌ها منفی شده است، از طرفی $\beta > 0$ فرض شده، لذا $\alpha < 0$ است و $|\alpha| > |\beta|$ است لذا:

$$\begin{aligned} |2\alpha + \beta| &= \text{عدد منفی} = -2\alpha - \beta \\ |\alpha| &= \text{عدد منفی} = -\alpha \\ |3\beta| &= \text{عدد مثبت} = 3\beta \end{aligned}$$

در نتیجه:

$$-2\alpha - \beta + (-\alpha) - 3\beta = -3\alpha - 4\beta$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

در بیت سوم نیازمند الگوی هجایی (U --) هستیم. (رد گزینه ۳)

چ	از	رو	ی	مع	نی
ت	می	خَر	چ	را	می
U	-	-	U	-	-

ب	هش	تست	بز	مت
ن	با	شَد	ح	را
U	-	-	U	-

در بیت چهارم نیازمند الگوی هجایی (U --) هستیم. (رد گزینه ۲)

گر	ق	بو	لم	می	ک	نی	تا
هر	چ	می	خا	هی	ب	کن	بر
-	U	-	-	-	U	-	-

زن	د	با	شم	بن	د	با	شم
جا	ن	من	فر	مان	ر	وا	یی
-	U	-	-	-	U	-	-

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر)

۳۹- گزینه ۲

(رضا رنبری)

ابیات سرشار از استعاره و تشبیه هستند و منظور ما از علم بیان، آرایه‌های «تشبیه، استعاره، مجاز و کنایه» است. حال به سراغ بررسی اشعار می‌رویم: (دقت کنید که بیان استعاره‌ها، جهت درک بهتر ابیات است و مدنظر ما در این بودجه‌بندی نمی‌باشد).

بیت صورت سؤال: واژه قافیه: طناب (مشبیه) / آرایه‌های ادبی: «ماه و گل» استعاره از «چهره» و «شب و سنبل» استعاره از «زلف معشوق» است. / معنی بیت: شاعر می‌گوید: ای معشوق، هنوز چهره همچون ماهت در زیر زلفت (مشبه) که مانند سایه‌بانی (مشبیه) است پنهان شده؟ و هنوز بر چهره مانند گلت، گیسوان (مشبه) چون طنابی (مشبیه) آویزان هستند؟

گزینه ۱: «واژه قافیه: آفتاب (استعاره) / آرایه‌های ادبی: «ماه و آفتاب» استعاره از «چهره» و «شب» استعاره از «زلف معشوق» است. / معنی بیت: شاعر می‌گوید: ای معشوق، هنوز رخسار همچون ماهت در کامل‌ترین و زیباترین حالت خود است؟ و هنوز زلف تیره‌ات (مشبه) مانند نقابی (مشبیه) چهره چون آفتاب (خورشید) را پوشانده است؟

گزینه ۲: «واژه قافیه: نقاب (مشبیه) / آرایه‌های ادبی: «برگ گل» استعاره از «چهره» و «سنبل» استعاره از «زلف معشوق» است. / معنی بیت: شاعر می‌گوید: ای معشوق، هنوز زلف چون سنبل خوش‌بو و معطر است؟ و هنوز زلفت (مشبه) مانند نقابی (مشبیه) چهره چون برگ گلت را پوشانده است؟

گزینه ۳: «واژه قافیه: غراب (استعاره) / آرایه‌های ادبی: «شکر» استعاره از «لب» و «پر طوطی» استعاره از «خط معشوق» و «قمر» استعاره از «رخسار» و «پر غراب» استعاره از «گیسوان معشوق» است.

۳۵- گزینه ۲

(سیدعلیرضا احمدری)

در بیت گزینه ۲ «مشبه (چشم معشوق) از نرگس (مشبیه) برتر دانسته شده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان)

۳۶- گزینه ۲

(سیدعلیرضا احمدری)

«مرغ دل»، «دام زلف»، «دانه خال»، «طایر اندیشه»، «دام هوس» اضافه‌های تشبیهی هستند. (۵ مورد)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «سروقد»، «ماه‌روی»، «لاله‌رخ»، «مشک‌موی»: (۴ مورد)

گزینه ۳: «رخ به گل / دلبر به پری / عارض به یاسمین / سیمای یار به مشتری» (۴ مورد)

گزینه ۴: «زمین دل»، «بیل غم»، «خار اجل»، «راه جان»: (۴ مورد)

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان)

۳۷- گزینه ۳

(مهمر مشهربان)

وزن این بیت، «مستفعلن مستفعلن مستفعلن» است که دارای ۳ پایه آوایی است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «فعولن فعولن فعل (۴ پایه آوایی)

گزینه ۲: «فعلاتن فعلاتن فعلاتن (۴ پایه آوایی)

گزینه ۴: «فعلاتن فعلاتن فعلاتن فاعلن (۴ پایه آوایی).

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر)

۳۸- گزینه ۴

(رضا رنبری)

در بیت اول نیازمند الگوی هجایی (U ---) هستیم.

د	عا	لم	را	ت	وان	دی	دن
ک	جا	چش	می	ک	بی	ند	آن
U	-	-	-	U	-	-	-

ب	می	نا	ئی	ک	من	دا	رم
ت	ما	شا	ئی	ک	من	دا	رم
U	-	-	-	U	-	-	-

در بیت دوم نیازمند الگوی هجایی (UU-) هستیم. (رد گزینه ۱)

وس	و	س	بر	هم	ن	ز	ند
کو	ه	گ	ران	حو	ص	ل	را
-	U	U	-	-	U	U	-

را	ب	ط	ی	سا	ز	ی	قین
نا	ل	س	بک	سر	ن	ک	ند
-	U	U	-	-	U	U	-

(سعید یغمری)

۴۴- گزینه «۴»

«از انقراض دولت صفویه تا آغاز سلطنت فتحعلی‌شاه قاجار، یعنی در دوران حکومت‌های افشاریه، زندیه و ابتدای دوره قاجار، رشد و شکوفایی قابل‌توجهی در تاریخ ادبیات ایران دیده نمی‌شود. در این دوره شاعران از سبک هندی روی برگردانده‌اند؛ اما هنوز تأثیراتی از آن سبک و نیز مکتب وقوع در آثارشان مشاهده می‌شود.»

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه ۱۲)

(سعید یغمری)

۴۵- گزینه «۱»

گروهی از شاعران دوره بازگشت به قصیده‌سرایی به سبک شاعران خراسانی و عهد سلجوقی پرداختند؛ افرادی مانند صبا کاشانی، قانی شیرازی و سروش اصفهانی از این گروه‌اند. گروه دیگر غزل‌سرایی به سبک حافظ، سعدی و دیگر شاعران سبک عراقی را پیش گرفتند. شاعرانی مانند نشاط اصفهانی، فروغی بسطامی و مجمر اصفهانی از این گروه‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه ۱۳)

(مجتبی فراهی)

۴۶- گزینه «۳»

در این دوره، بعد از تهران، تبریز بازار سیاسی و مطبوعاتی پررونقی داشت، نه رشت. (علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۵)

(مجتبی فراهی)

۴۷- گزینه «۱»

یک مورد نادرست است:

ج) گروهی از شاعران دوره بازگشت به قصیده‌سرایی به سبک شاعران خراسانی و عهد سلجوقی پرداختند؛ صبا کاشانی، قانی شیرازی و سروش اصفهانی از این گروه‌اند. هاتف اصفهانی از معروف‌ترین شاعران عهد بازگشت است. کتاب درسی به اینکه او جزو کدام دسته از شاعران این عهد (غزل‌سرایان یا قصیده‌سرایان) بوده است اشاره‌ای نکرده است. نشاط اصفهانی نیز از شاعران غزل‌سرای این دوره (به سبک سعدی و حافظ و شاعران سبک عراقی) بود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

۴۸- گزینه «۱»

عارف، شاعر وطنی، با ترانه‌های میهنی خود در برانگیختن مردم و آزادی‌خواهی نقش مؤثری داشت. او مضامین وطن‌دوستی و ستیز با نادانی را زیبا و پرشور می‌خواند. بیت مذکور از تصنیف سروده او انتخاب شده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۷)

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

۴۹- گزینه «۳»

در ایجاد نهضت بازگشت ادبی عواملی چون توجه به ادبیات در دربار قاجاریه و رونق شاعری و مدح، ضعیف‌شدن جامعه در اثر شکست ایران از روسیه و غارت کتابخانه اصفهان توسط افغان‌ها که باعث شد تعدادی از کتاب‌های کتابخانه سلطنتی به دست مردم بیفتد و ارتباط اهل ذوق با ادب کهن برقرار شود، تأثیر داشتند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه ۱۳)

گزینه «۴»: واژه قافیه: اضطراب (پیچ و تاب بودن زلف) / آرایه‌های ادبی: «ماه» استعاره از «چهره» و «عقرب» استعاره از «زلف معشوق» است. / معنی بیت: شاعر می‌گوید: ای معشوق، هنوز رخسار چون ماه تو در میانه زلف همچون عقربت قرار دارد؟ و هنوز گیسوانت در پیچ و تاب هستند؟

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان)

(مجتبی فراهی)

۴۰- گزینه «۳»

در بیت گزینه «۳»، شاعر نظم و شعر خود را مانند زر و پذیرش نیک‌بختان را کیمیای آن می‌داند، ولی مفهوم بیت صورت سؤال و سایر گزینه‌ها به «کمال‌بخشی عشق» اشاره دارد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۳۰)

علوم و فنون ادبی (۳)

(امیرحسین اشتیری)

۴۱- گزینه «۱»

توصیفات ذکرشده در صورت سؤال، مربوط به ادیبان قیدشده در گزینه «۱» هستند.

دقت کنید که ایرج‌میرزا گرچه اندیشه‌هایی نوگرایانه دارد، اما جایگاه خانوادگی (از نوادگان فتحعلی‌شاه) و تفکرات شخصی‌اش مانع از این می‌شود که او را در ردیف شاعران آزادی‌خواه دوره مشروطه قرار دهیم.

ضمناً عارف قزوینی هم شاعر و هم از موسیقی‌دانان بزرگ عهد مشروطیت است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸)

(حسن اصحابی)

۴۲- گزینه «۴»

شعر «ای قلم» سروده سید اشرف‌الدین گیلانی است. بخش اول این گزینه هم درباره ادیب‌الممالک صحیح است.

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: ادیب‌الممالک سردبیری روزنامه مجلس را بر عهده داشت؛ بنابراین بخش اول این گزینه نادرست است.

گزینه «۲»: هر دو عبارت به ترتیب درباره ادیب و ملک‌الشعرا درست هستند. گزینه «۳»: هر دو عبارت به ترتیب درباره ادیب و ملک‌الشعرا درست هستند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

(عزیز الیاسی‌پور)

۴۳- گزینه «۴»

تشریح عبارت‌ها:

الف) «چهارپاره» اشتباه است. صبا در مثنوی، قصیده و غزل دست داشت.

ب) تقلیدی از بوستان است.

ج) در مورد پیامبر و حضرت علی (ع) است.

د) شاخص‌ترین شاعر دوره بازگشت است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه ۱۳)

۵۰- گزینه ۲»

(امیر حسین اشتری)

مفهوم اصلی بیت صورت سؤال ناتوانی عقل انسان در شناخت و وصف خدا است.

در بیت گزینه ۲» شاعر بیان می‌کند که قطره ریز و عاجز نمی‌تواند احاطه‌کننده دریای عظیم شود. همان‌گونه که عقل انسان نمی‌تواند بر دریای وجود خدا احاطه پیدا کند و به او شناخت پیدا کند و وصفش کند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱»- به عالم‌بودن و توانابودن خدا اشاره شده است.

گزینه ۳»- لاله و گل به خاطر توست که تجلی پیدا کرده‌اند و پرندگان هم به خاطر تو آواز می‌خوانند.

گزینه ۴»- انسان‌ها نمی‌توانند آن‌گونه که شایسته خداست، او را پرستش کنند.

(علوم و فنون ادبی (۱۳)، مفهومی، صفحه ۱۰)

علوم و فنون ادبی (۱)

۵۱- گزینه ۴»

(سعید معیری)

«قاتل» در این بیت در همان معنای امروزش، یعنی کشنده انسان به کار رفته است.

تشریح دیگر گزینه‌ها:

گزینه ۱»- شاهد: غسل / «شگر» هم امروزه بدون تشدید خوانده می‌شود که در این بیت به ضرورت وزن و آهنگ شعر با تشدید خوانده می‌شود.

گزینه ۲»- کاربرد «را» در کاربردی غیر از نشانه مفعول (غریب را دل سرگشته = دل سرگشته غریب)

گزینه ۳»- جلدانویسی نشانه منفی‌ساز فعل (نه پیدا باشد = پیدا نباشد)

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه ۱۷)

۵۲- گزینه ۲»

(هومن نمازی)

در این متن کاربرد واژگان فارسی بیشتر از واژگان عربی است و از این رو تعبیر «متعادل» نامناسب است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱»- مفهوم انتزاعی خاصی مطرح نشده است و جملات کوتاه و قابل فهم‌اند.

گزینه ۳»- سجع‌های متن: می‌گشت / می‌کرد (سجع متوازن) - رسید / دید (سجع مطرف) - دید / درافتاد (سجع مطرف) و ...

گزینه ۴»- متن از تذکرةالاولیا انتخاب شده است که شرح احوال بزرگان عرفان است و به کرامت ابراهیم ادهم اشاره دارد که با خواندن ذکری از سقوط شخصی جلوگیری می‌کند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، ترکیبی)

۵۳- گزینه ۱»

(مفسن اصغری)

در بیت گزینه ۱» فقط واج‌آرایی صامت «س» و «م» مشهود است.

تشریح واج‌آرایی گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲»- تکرار صامت «پ» و «ن» / تکرار مصوت «ا»

گزینه ۳»- تکرار صامت «م» و «ه» / تکرار مصوت «ا»

گزینه ۴»- تکرار صامت «د» و «ر» / تکرار مصوت «ا»

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع)

۵۴- گزینه ۴»

(هومن نمازی)

واج‌آرایی، آرایه‌ای است در بدیع لفظی و مبنای آن شمارش واج نیست بلکه شنیدن و التذاذ حاصل از آن است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع)

۵۵- گزینه ۱»

(سیدعلیرضا امیری)

واژه‌آرایی: واژگان «جان» در بیت «الف» و «عزیز» در بیت «ب» و «ج»

واج‌آرایی: بیت الف مصوت «ا» / بیت ب تکرار صامت «ک» / بیت ج تکرار صامت «ن» و مصوت کسره

جناس: بیت الف بر و سر / بیت ب باد و داد / بیت ج پا و را

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع)

۵۶- گزینه ۳»

(رضا زنجیری)

در این گزینه، بیت دارای وزنی شاد (مفتعلن مفتعلن فاعلن) و محتوایی غمگین است (سینه ما کوره آهنگر است ...). بنابراین وزن و محتوا هم‌سو نیستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱»- وزن بیت: مستفععلن مستفععلن مستفععلن مستفععلن / محتوای عاشقانه غمگین = تناسب وزن و محتوا

گزینه ۲»- وزن بیت: مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن / محتوا: دعوت به دوری از غم و عدم گلایه (شاعر می‌گوید: روزگار همین است، گاهی شادی هست و گاهی اندوه، پس خودت را ناراحت نکن و بی‌خیال باش = دعوت به شادی و قبول وضعیت) = تناسب وزن و محتوا

گزینه ۴»- وزن بیت: فعولن فعولن فعل (حماسی) / محتوا: توصیف جنگ و نبرد = تناسب وزن و محتوا

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر)

۵۷- گزینه ۲»

(الهام ممبری)

(لحن: لحن را طریقه بیان نیز گفته‌اند؛ زیرا لحن به صوت کیفیتی می‌بخشد که با صحبت کردن معمولی متفاوت است و از لحن صحبت افراد به احساس درونی آنان می‌توان پی برد.) توجه به فضای عاطفی و آهنگ متن، سبب کشف لحن می‌شود. / (آهنگ: موسیقی برخاسته از کلام)

در گزینه ۲»، لحن حماسی و آهنگ آن، کوبنده است.

جامعه‌شناسی (۲)

۶۱- گزینه ۱»

(کتاب آبی پیمان‌های)

شکل صورت سؤال بیانگر این است که بین دو بخش فردی و اجتماعی یا ذهنی و فرهنگی جهان انسانی، تناسب و هماهنگی وجود دارد. هر فرهنگی، نوعی خاص از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد پدید می‌آورد و به همان نوع، اجازه بروز و ظهور می‌دهد و هر نوع اخلاقی نیز جویای فرهنگی متناسب با خود است.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۳ تا ۴)

۶۲- گزینه ۳»

(مفهوم‌های یعقوبی)

تشریح دیدگاه‌ها:

دیدگاه اول: براساس این دیدگاه، جهان تکوینی به جهان طبیعت محدود می‌شود (مورد «د») و جهان طبیعت مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی است. ذهن افراد و فرهنگ نیز هویتی طبیعی و مادی دارند (مورد «ج») و علوم مربوط به آن‌ها نظیر علوم طبیعی است. طرفداران این دیدگاه بین علوم طبیعی و علوم انسانی تفاوتی قائل نیستند. (مورد «الف»)

دیدگاه دوم: گروهی دیگر جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی می‌دانند. براساس این دیدگاه، جهان ذهنی و فردی افراد تابع فرهنگ آن‌هاست و جهان تکوینی ماده خامی است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند. (مورد «ب») در این دیدگاه، جهان ذهنی و جهان تکوینی اهمیتی ندارند و استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می‌دهند.

دیدگاه سوم: براساس این دیدگاه، جهان فرهنگی، جهان ذهنی و جهان تکوینی، مهم و در تعامل با یکدیگرند. (مورد «ه»).

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۷ و ۸)

۶۳- گزینه ۲»

(پوار پللیان)

الف) هـ

ج) ب

پ) ت

د) ز.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۷)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌های «۱، ۳ و ۴»: لحن ابیات تغزلی هستند و بیانگر شادی و شغف شاعر و با آهنگی درآمیخته‌اند که شادی و نشاط درونی شاعر را به خواننده منتقل می‌کنند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر)

۵۸- گزینه ۱»

(مجتبی قهراری)

مفهوم کلی و مشترک عبارت سؤال و گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴» به «تکوین دل بستن به دنیا» اشاره دارد، درحالی‌که بیت گزینه «۱» به «غم‌پرستی و خودآزاری عاشق» اشاره دارد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۵۹- گزینه ۲»

(الهام ممیری)

معنای بیت صورت سؤال: بر جور و آزار روزگار صبر کن تا سرفراز و ممتاز گردی، همان‌طور که دانه هنگامی که در آسیاب قرار می‌گیرد برای آنکه آرد شود، باید رنج زیادی تحمل کند.

معنای بیت گزینه «۲»: در این دنیا، همچون انار بر سختی‌ها و دشواری‌ها صبر کن، اگر آرزو داری کوچک‌ترین لطف و توجهی از جانب معشوق به دست آوری.

مفهوم مشترک بیت گزینه «۲» و بیت صورت سؤال: صبوری بر رنج و مصائب برای رسیدن به مقصود

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در این دنیا نعمت‌ها و زیبایی‌های زیادی وجود دارد، ولی کسی بدون هیچ رنجی از آنها بهره‌مند نشده است.

مفهوم بیت: رنج کشیدن برای رسیدن به مقصود (به صبر اشاره‌ای نشده است).
گزینه «۳»: روزگار وقتی که سرم را در حلقه عشق گرفتار دید (متوجه شد من عاشق گشتم)، گردن صبر مرا با ریسمان فراق بست.

مفهوم بیت: صبوری در عشق و فراق

گزینه «۴»: در این روزگار یک نفر بدون رنج یافت نمی‌شود. همان‌طور که در آسیاب یک دانه سالم دیده نمی‌شود.

مفهوم بیت: وجود گرفتاری و رنج برای همه

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۱۹)

۶۰- گزینه ۳»

(عزیز الیاسی‌پور)

در ابیات بقیه گزینه‌ها مفهوم «ناپایداری دنیا» و «ضرورت لذت بردن از حال» بیان شده است. اما در بیت گزینه «۳» شاعر به ناتوانی انسان در کشف راز جهان اشاره دارد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۳۲)

۶۴- گزینه ۱»

(آزیتا بیرقی)

تشریح عبارات نادرست:

هدف این مردم خوار و مقهور کردن دیگران است. آن‌ها مردم جوامع دیگر را خوار و بی‌ارزش می‌شمردند. گمان می‌برند که ملت‌های دیگر نتوانسته‌اند به موقعیتی که آنان به‌دست آورده‌اند، برسند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۹)

۶۵- گزینه ۳»

(امیرمهری افشار)

اروپاییان در هجوم به قاره آمریکا، برای تأمین سلطه خود، به نسل‌کشی دست زدند.

سلطه جهان غرب به کشورهای دیگر به سلطه نظامی محدود نشد بلکه به مرور، اشکال جدیدی از آن پدیدار شد، یکی از آن اشکال استعمار نو بود که پس از شکل‌گیری جنبش‌های استقلال‌طلبانه کشورهای مستعمره طی قرن بیستم به‌وجود آمد.

در استعمار قدیم، مجریان و استعمارگران هر دو آشکار هستند.

مفاهیمی چون تهاجم فرهنگی، شبیخون فرهنگی و ناتوی فرهنگی به استعمار فرانو مرتبط می‌شوند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۵)

جامعه‌شناسی (۱)

۶۶- گزینه ۴»

(آزیتا بیرقی)

فعالیتی مانند بسته شدن ناخودآگاه چشم کنش محسوب نمی‌شود
بهدلیل ← عدم وجود اراده

پاسخ مناسب معلم به دانش‌آموز در کلاس درس بهدلیل ← درک معنای کنش دانش‌آموز

بازماندن از گفتار بهدلیل ← از دست دادن آگاهی نسبت به کلمات و معانی

تمایز کنش از فعالیت مخلوقات دیگر مانند حرکت ابرها بهدلیل ← ویژگی‌های کنش

از هر کنشگری می‌توان پرسید چرا چنین کاری کردی بهدلیل ← کنش انسان با قصد و هدف خاصی انجام می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳ تا ۵)

۶۷- گزینه ۲»

(فاطمه صفری)

– معتاد شدن به دخانیات: پیامد ارادی کنش وابسته به اراده کنشگر
– رعایت قوانین راهنمایی و رانندگی: کنش اجتماعی
– نمره دادن معلم به دانش‌آموزان: پیامد ارادی کنش وابسته به اراده دیگری (پیامد احتمالی کنش)

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۴ تا ۸ و ۱۱)

۶۸- گزینه ۲»

(مهدی‌مهری یعقوبی)

تشریح عبارات نادرست:

(ب) گزاره «شخص در کتابخانه‌ها، باید با صدایی آرام مطالعه کنند.»
مصادقی از هنجارهای اجتماعی است که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته است.

(د) پدیده‌های اجتماعی به مرور از انسان‌هایی که آنها را به وجود آورده‌اند، مستقل می‌شوند و فرصت‌ها و محدودیت‌هایی را برای کنش‌ها و زندگی انسان‌ها ایجاد می‌کنند. این روند تا جایی ادامه می‌یابد که افراد احساس می‌کنند پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی است.

(ه) نرخ جایگزینی به این معنی است که هر زن در طول عمر خود چه تعداد فرزند به دنیا می‌آورد.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۱، ۱۳، ۱۴ و ۱۸)

۶۹- گزینه ۴»

(پوار دلیلیان)

تشریح موارد نادرست:

(ب) اعضای جهان اجتماعی تنها هنگامی که عضویت جهان اجتماعی را پذیرفتند به آن راه می‌یابند و متناسب با نقش خود حقوق و تکالیفی را بر عهده می‌گیرند. (توجه کنید که عبارت برعکس بیان شده است!)
(ج) به مجموعه آگاهی‌های مشترک و عمومی اعضای یک جهان اجتماعی فرهنگ می‌گویند.

(ه) شناخت خداوند، فرشتگان و جهان ماوراءطبیعی، آرمان‌ها و ارزش‌های زندگی آدمیان را تغییر می‌دهد و کنش‌های اجتماعی آنان را دگرگون می‌سازد.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۶)

۷۰- گزینه ۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

عبارت اول: جهان طبیعی ← جهان اجتماعی (تأثیر جهان طبیعی بر اجتماعی)

عبارت دوم: جهان اجتماعی ← جهان طبیعی (تأثیر جهان اجتماعی بر طبیعی)

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۲۵ تا ۲۷)

روانشناسی

۷۱- گزینه «۳»

(مهمرب میببی)

- تولید و ساخت واکسن با روش‌های علمی و تجربی صورت می‌گیرد.
- در عبارت دوم استدلال کرده‌ایم و استدلال کردن از روش‌های عقلی است.
- این عبارت استناد به وحی است نه سخن و عمل بزرگان دین.
- در این عبارت از عمل حضرت علی (ع) به این آگاهی رسیده‌ایم که کمک کردن باید به طور ناشناس باشد. پس مربوط به استناد به عمل بزرگان دین است.

تکته: در بحث منابع کسب آگاهی و معرفت، منظور از تجربه، روش‌های علم تجربی است، نه تجربه شخصی.

(روانشناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

۷۲- گزینه «۳»

(هانا امیرزاده)

گزینه «۱» نادرست است، زیرا معتبر بودن و پذیرفته شدن پاسخ، لزوماً به معنای درست و واقعی بودن آن پاسخ نیست. در گزینه «۲» قسمت اول درست و فرضیه قابل تغییر است اما با گذشت زمان به دلایلی چون آگاهی از نادرستی آزمایشات قبلی و تغییر در پیش‌فرض‌های دانشمندان نه به دلیل افکار جدید و شخصی کنار گذاشته می‌شود. مجموعه‌ای منسجم از اصول و قوانین علمی درباره یک موضوع «نظریه» را تشکیل می‌دهند. گزینه «۴» نادرست است چون نظریه از مجموعه اصول و قوانین ساخته می‌شود نه از فرضیه‌ای که مورد تأیید قرار نگرفته است.

(روانشناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۷۳- گزینه «۴»

(همیرضا توکلی)

عبارت اول: بیان دلایل به هدف تبیین اشاره دارد اما هدفی که با سخت شدن تبیین دشوار می‌شود، پیش‌بینی است که در پی آن می‌آید.
عبارت دوم: دانشمندان سعی می‌کنند تا در توصیف موضوع‌ها و پدیده‌های مختلف، دقیق و بی‌طرف باشند.

عبارت سوم: همیشه این احتمال وجود دارد که برای یک موضوع یا پدیده، تبیین‌های متفاوت و در عین حال صحیحی وجود داشته باشد.
عبارت چهارم: کنترل، هدف نهایی علم است که با تحقق سه هدف پیش از خود محقق می‌شود.

(روانشناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۷۴- گزینه «۲»

(مهمرب میببی)

قانون اول: درست است؛ روش علمی (یا همان روش تجربه) یکی از روش‌های کسب آگاهی و معرفت است که مشاهده و تجربه، رکن اساسی آن است.

قانون دوم: درست است؛ روش‌های ارائه‌شده در علم تجربی، تنها در حیطه امور مشاهده‌پذیر، قابل اجرا و معتبر هستند و نمی‌توان از آن‌ها در حیطه امور غیرقابل مشاهده با حواس پنج‌گانه، استفاده کرد.

قانون سوم: نادرست است؛ نباید دانشمندان علوم تجربی، دیگر منابع کسب آگاهی را نادرست تلقی کنند.

قانون چهارم: درست است؛ برای کسب معرفت و دانش درباره موجودات غیرقابل مشاهده (غیرمحسوس)، باید از تبیین‌های مستند به دیگر منابع معرفتی استفاده کرد.

قانون پنجم: نادرست است؛ می‌توان با استناد به منابع و روش‌های دیگر کسب آگاهی و معرفت، گزاره‌های صحیح و معتبری را درباره امور غیر محسوس بیان نمود.

قانون ششم: درست است؛ هر نظریه علمی که براساس مشاهده و تجربه شکل گرفته است، خود بر نظریه‌ها و مبانی غیرتجربی (یعنی سه حیطه دیگر آگاهی و معرفت) تکیه داشته و با تغییر در آن‌ها، فرضیه‌ها و نظریه‌های مطرح‌شده در علم تجربی نیز تغییر خواهد کرد.

(روانشناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۷۵- گزینه «۲»

(هانا امیرزاده)

نظام‌دار بودن یعنی روش علمی تابع قواعد مشخصی است که به‌صورت منظم طی می‌شود. متغیرها باید دقیق، شفاف و قابل اندازه‌گیری باشند. به تعریفی از متغیرها که این ویژگی‌ها را داشته باشد تعریف عملیاتی می‌گویند. (رد گزینه‌های «۱» و «۳»)

همه علوم به یک میزان دارای یافته‌های تکرارپذیر نیستند. به‌خصوص علوم مانند روان‌شناسی و دلیل دشواری در رسیدن به یافته‌های یکسان در این علوم پیچیدگی پژوهش‌های مربوط به انسان است. پدیده‌های روان‌شناختی بسیار پیچیده‌تر از موضوعاتی است که در علوم دیگر بررسی می‌شوند به همین دلیل دستیابی به برداشت یکسان و ارائه تعریف عملیاتی از آن‌ها دشوارتر است. (رد گزینه «۴»)

متغیر به‌عنوان یکی از مفاهیم در روش علمی (نه ویژگی روش علمی) مقادیر مختلفی به خود می‌گیرد. (رد گزینه‌های «۱» و «۳»)

(روانشناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۷ تا ۲۰)

۷۶- گزینه «۱»

(مهمرب میببی)

دقت کنید که این سؤال از فعالیت‌های درس اول طراحی شده است. سؤالاتی که موضوع آن رفتار و شناخت انسان باشد و با روش علمی قابل بررسی باشد در حیطه روان‌شناسی قرار می‌گیرند. (رد گزینه «۳»)

موفقیت افراد، علاوه بر دانش و سوادشان، به ویژگی‌های روان‌شناختی آن‌ها نیز بستگی دارد. (رد گزینه‌های «۳» و «۴»)

- فرضیه‌ها می‌توانند ضمن اینکه در پاسخ به یک سؤال بیابند، باعث طرح سؤال‌های دیگر هم بشوند. (رد گزینه‌های «۲» و «۴»)

- تبیین مسائلی که مربوط به علوم تجربی (فیزیک و شیمی و...) هستند، راحت‌تر است. (رد گزینه‌های «۲» و «۳» و «۴»)

تفکر به حافظه نیاز دارد. (رد گزینه‌های «۲» و «۳»)

(روانشناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۶ و ۲۲)

عربی زبان قرآن (۲)

۸۱- گزینه ۲»

(معمود بادرین - یاسوج)

«أذع»: فرا بخوان / «إلى سبيل»: به راه / «ربك»: پروردگارت / «بالحكمة و الموعظة الحسنة»: با دانش و اندرز (پند) نیکو (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «جادلهم»: با آنان (ایشان) بحث (گفت و گو) کن / «بالتی»: به [روشی] که / «أحسن»: بهتر (رد گزینه ۳)

(ترجمه)

۸۲- گزینه ۱»

(مرتضی کاظم شیروزی)

«من»: آن که، هر کس / «كان»: باشد (رد گزینه ۴) / «مُعْجَباً بنفسه»: خودپسند (رد گزینه ۴) / «مَرَحاً»: شادمانه / «مَتَكَبِّراً»: مغرور / «فی سلوكه و حدیثه»: در رفتار و گفتارش (رد سایر گزینه‌ها) / «لن یکون»: نخواهد بود (رد سایر گزینه‌ها) / «كَمَنْ»: مانند آن که (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «یتواضع»: تواضع می‌ورزد (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «لَّهِ»: برای خدا (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

(ترجمه)

۸۳- گزینه ۴»

(پیرز و بان - کنبد)

«من»: هر کس / «إجتنبَ عن»: از ... دوری کند / «الْعَجَب»: خودپسندی / «أحبَّ النَّاسِ»: مردم را دوست بدارد («الناس» مفعول و منصوب و «أحبَّ» فعل ماضی است ← رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «حسب ما قرأناه من الآيات»: مطابق با آنچه از آیات خواندیم (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «أحبَّ المخلوقات»: محبوب‌ترین مخلوقات («المخلوقات» مضاف الیه و مجرور و «أحبَّ» اسم تفضیل است ← رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «أحبَّه أيضاً»: من نیز او را دوست دارم («أ» در وزن «افعل»، نشان می‌دهد با فعل مضارع مواجهیم نه اسم تفضیل! ← رد گزینه ۳)

(ترجمه)

۸۴- گزینه ۳»

(اکامران عبداللہی - کوهرشت)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» «الآخرون»: (اسم فاعل) آیندگان

گزینه ۲» «الناهی»: (اسم فاعل) نهی کننده

گزینه ۴» «تَخَرَّجَ»: (فعل ماضی) فارغ التحصیل شد

(ترجمه)

۷۷- گزینه ۴»

(معمود رضا توکلی)

موارد ذکرشده در موقعیت «الف» به فرایندهای ذهنی یا شناخت اشاره دارند که احساس و تفکر هم ذیل آن قرار می‌گیرند.
در عبارت «ب» مشاور در واقع درحال بررسی رفتار معاون مدرسه است.
(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۷۸- گزینه ۴»

(معمود میببی)

اهداف علم روان‌شناسی عبارت‌اند از «توصیف - تبیین - پیش‌بینی - کنترل».
بررسی عبارت‌های موجود گزینه‌ها:
عبارت گزینه ۱» «درست است؛ پاسخ علمی به پرسش‌های حیطه روان‌شناسی، در قلمرو علم روان‌شناسی می‌گنجد. پاسخ دقیق به چنین پرسش‌هایی دغدغه روان‌شناسان است.
عبارت گزینه ۲» «درست است؛ تعریف عملیاتی هوش عبارت است از: قدرت سازگاری با محیط و به عبارت دقیق‌تر منظور از هوش عددی است که با اجرای «آزمون سازگاری» به‌دست می‌آید.
عبارت گزینه ۳» «درست است؛ اطلاعات در علم روان‌شناسی با کمک روش‌های مختلفی جمع‌آوری می‌شود.
(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۰، ۱۱، ۱۲ و ۱۳)

۷۹- گزینه ۴»

(هانا احمدزاده)

ساخت آزمون‌ها بسیار دشوار است و فرایند پیچیده‌ای را طی می‌کند؛ در نتیجه، نادرست بودن مورد «الف» به دلیل دشوار ندانستن طراحی آزمون است. مورد «ب» صحیح است، زیرا برخی از محققان علاوه بر مشاهده در محیط طبیعی در محیط‌های آزمایشگاهی نیز به مشاهده رفتار مورد نظر می‌پردازند. مورد «ج» صحیح است، زیرا تصویربرداری مغناطیسی به عنوان یکی از فنون روش‌های مبتنی بر علم اعصاب به دانشمندان کمک می‌کند که به مطالعه دقت مکانی و زمانی مناطق مختلف مغز به هنگام انجام یک فعالیت ذهنی بپردازند. عبارت «د» نادرست است، زیرا استفاده از آزمون‌ها و چگونگی اجرا و تفسیر آن باید در کنار سایر روش‌ها باشد.
(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۸۰- گزینه ۲»

(معمود میببی)

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه ۱» «گیرنده‌های حسی شامل بینی، زبان و پوست نیز می‌شود.

گزینه ۳» «استفاده از اطلاعات موجود در حافظه «تفکر» نام دارد.

گزینه ۴» «شناخت به دو دسته پایه و عالی تقسیم می‌شود که دومی پیچیده‌تر است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۸۵- گزینه ۴»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «حرف جر «مِنْ» ترجمه نشده است. «اغفرنا» باید به صورت «اغفر لنا» می‌آمد.

گزینه ۲: «تغفر» اشتباه بوده و باید به صورت «اغفر لنا» می‌آمد.

گزینه ۳: بعد از حرف جر «مِنْ» باید «ما» می‌آمد و همچنین «تعلمون» و «تظنون» به صورت مخاطب اشتباه است.

(ترجمه)

۸۶- گزینه ۲»

(کتاب آبی پیمانه‌ای - کنگور سراسری ۹۸)

عبارت صورت سؤال می‌گوید: «ارزش نعمت‌ها را فقط کسی می‌داند که مصیبت بر وی فرود آمده باشد!» مصراع گزینه ۲: «از آب انبارها درباره سوارانی که در بیابان‌ها تشنه و سرگردان می‌شوند، بپرس!» مفهوم مناسبی دارد؛ زیرا بیان می‌کند که برای تشنگان بیابان، آب درون آب انبارها با وجود مزه ناگوار، نعمتی بزرگ بوده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «به خدا قسم ما عشقی بدون سرزنش ندیدیم!» نامناسب است.

گزینه ۳: «چقدر زندگی مرا تلخ می‌کند درحالی‌که حمل‌کننده عسل هستی!» نامناسب است.

گزینه ۴: «گاهی چشمه زندگی در میان تاریکی‌ها جست و جو می‌شود!» نامناسب است.

(مفهوم)

۸۷- گزینه ۲»

(ممبر رضا قائن امینی - اصفهان)

در این گزینه، «تَعْلَمُ» و «الابْتِعاد» نادرست هستند و باید به جای آن‌ها، «تَعْلَمُ» و «الابْتِعاد» بیایند؛ زیرا به ترتیب مصدر ثلاثی مزید از باب «تَفْعُلُ» (به معنای «یاد گرفتن») و مصدر ثلاثی مزید از باب «افْتِعال» (به معنای «دور شدن») هستند.

نکات مهم درسی:

در تست‌های ضبط حرکات، باید به حرکات حروف میانی کلمات دقت کنیم. (ضبط حرکات)

۸۸- گزینه ۲»

(ممبر بیگلری)

«دُنیا» بر وزن «فَعْلَى» اسم تفضیل است.

دقت کنید در گزینه ۳، «أَكْرَمَ» فعل ماضی به معنای «گرامی داشت» است و «هؤلاء» نقش مفعول آن را دارد.

(قواعد اسم)

۸۹- گزینه ۴»

(هسین رضایی)

«متاجر» جمع مکسر بر وزن «مفاعِل» (مفردش «مَتَجَر» فروشگاه) و اسم مکان است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «مَرَهَمَ» (پماد) با اینکه بر وزن «مَفْعَل» است، معنای مکان ندارد.

گزینه ۲: «خَيْرٌ» (خوبی) و «شَرٌّ» (بدی) مصدرند نه اسم تفضیل.

گزینه ۳: «أَحَبَّ» (فعل ماضی باب افعال) «به معنی: دوست داشت» و «أُنْجَحَ» (فعل مضارع متکلم وحده) «به معنی: موفق شوم» هیچ‌کدام اسم تفضیل نیستند.

(قواعد اسم)

۹۰- گزینه ۱»

(آرمین ساعدرپناه)

در این گزینه، «قَهَّار» اسم مبالغه، «مُفْسِدِین» اسم فاعل و «مَظْلُومِین» اسم مفعول است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «مُعْجِبِین» اسم مفعول و «مُتَوَاضِعِین» اسم فاعل است. (اسم مبالغه وجود ندارد.)

گزینه ۳: «أَمِیر» و «ناهی» اسم فاعل و «مَعْرُوف» و «مُنْکَر» اسم مفعول هستند. (اسم مبالغه وجود ندارد.)

گزینه ۴: «فَتَّاح» اسم مبالغه و «مُحْسِنِین» اسم فاعل است. (اسم مفعول وجود ندارد.)

(قواعد اسم)

عربی، زبان قرآن (۳)

۹۱- گزینه ۳»

(ممبر رضا سوری - نواور)

«یا مَنْ»: ای آنکه، ای کسی که / «نَظَّوْی»: پیچیده شده است (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «فِیکَ»: در تو / «عَالَمٌ أَكْبَرُ»: جهانی بزرگتر (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «فُزَّ بِعِلْمٍ»: دانشی به دست بیاور (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «لا تَطْلُبُ»: طلب نکن، خواه / «بِهَ»: به جای آن (رد گزینه ۴) / «بَدَلًا»: جایگزینی

(ترجمه)

۹۲- گزینه ۲»

(ممبر رضا قائن امینی - اصفهان)

«یَدْعُونَا»: ما را دعوت می‌کند، ما را فرا می‌خواند (رد گزینه ۱) / «إِلَى التَّفْکَرِ»: به فکر کردن / «فِیهَ»: درباره آن / «یُعْطِینَا»: به ما می‌دهد (رد گزینه ۳) / «دَوَاءٌ مُفِیدٌ»: دارویی سودمند (مفید) / «نَتَخَلَّصُ»: رهایی می‌یابیم، خلاص می‌شویم (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «مَنْ دَاءَ الْجَهْلِ الْمُهْلِكُ»: از بیماری کشنده نادانی

(ترجمه)

۹۳- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای - کنگور سراسری ۱۴۰۰)
«الَّذِينَ» کسانی که / «يعرفونَ» می‌دانند، می‌شناسند / «داءهم» دردشان
(رد گزینه ۴) / «من أنفسهم» از خودشان (رد گزینه ۲) / «أعمالهم
الحسنة» کارهای نیکشان (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «قليلون» (در این جا) کم
/ «جداً» خیلی، بسیار (رد گزینه ۴)

(ترجمه)

۹۴- گزینه «۴»

(مفهم رضا سوری - نهاوند)
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: لیت + ماضی = ماضی استمراری یا ماضی بعید: تحمل می‌کرد
(تحمل کرده بود) / أهدافه العالیة: اهداف عالی‌اش
گزینه «۲»: «السَّيَّاح» کلمه مفرد به معنی «گردشگر» است.
گزینه «۳»: «إِنْ» همانا، بی‌شک / «به آن» اضافی است.

(ترجمه)

۹۵- گزینه «۴»

(ابوطالب درانی)
«أَيَا»؛ أ، هل / «گمان می‌کنی»: تَزَعُمُ (مذکر) - تَزَعَمِينَ (مؤنث) (رد گزینه
۲) / «که تو هستی»: أَتُك / «چیزی جز پی»: شَيْءٌ سِوَى (غیر) عَصَبٍ (رد
سایر گزینه‌ها) / «استخوان»: عَظْم / «در حالی که حس جریان دارد»: و الْحَسَّ
یَجْرِي (رد گزینه ۱) / «در جسمت»: فِی جِسْمِكَ
«قَدْ خُلِقْتَ: خلق شده‌ای» در گزینه‌های «۱» و «۳» اضافی است.

(ترجمه)

۹۶- گزینه «۴»

(مفهم کریمی نیا - رفسنجان)
ترجمه عبارت: «ارزش هر انسانی به چیزی است که آن را نیک انجام
می‌دهد.»؛ ترجمه گزینه «۴» نیز چنین است: «ارزش انسان به نیکی اوست
و نیکی، تنها عمل را در بر می‌گیرد.» با توجه به «أَمَّا: تنها» این گزینه
نادرست است.
ترجمه گزینه «۱» نیز چنین است: «معیار ارزیابی شخص در جامعه، در
چیزی است که آن را خوب انجام می‌دهد.»

(مفهوم)

۹۷- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)
در این عبارت، حروف مشبّهة بالفعل وجود ندارد، دقت کنید که «لکن» (و نه
ضمیر کن) به معنای «برای شما» را با حروف مشبّهة بالفعل اشتباه نگیرید.
ترجمه عبارت گزینه «۴» ای دانش‌آموزان! کتاب مفیدی برایتان آوردم و
موضوعات جالبی در آن وجود دارد!

تشریح سایر گزینه‌ها:

در سایر گزینه‌ها، به ترتیب: «أَنْ»، «لکن» و «لیت» از حروف مشبّهة بالفعل
هستند.

(انواع هملاط)

۹۸- گزینه «۲»

(سید مرمعلی مرثبوی)
صورت سؤال حرف مشبّهی را می‌خواهد که معنای جمله را کامل کند.
«لکن» از حروف مشبّهة بالفعل است که معنای «ولی، اما» می‌دهد و برای
تکمیل معنای جمله و رفع ابهام از جمله پیش از خود به کار می‌رود.
(انواع هملاط)

۹۹- گزینه «۳»

(مفید رضا قاندرامینی - اصفهان)
ترجمه عبارت: هنگامی که امید دانش‌آموزان از موفقیت در امتحان دشوار
قطع می‌شود، می‌گویند: کاش ما در امتحان قبول شویم.
فراموش نکنید که وقتی امید کسی از چیزی قطع می‌شود، خواسته‌اش را در
قالب آرزو بیان می‌کند.
نکات مهم درسی:
«کیت» از حروف مشبّهة بالفعل به معنای «کاش» است و برای بیان آرزوهای
سخت و دور به کار می‌رود.

(انواع هملاط)

۱۰۰- گزینه «۴»

(مفهم بادپرین - یاسوج)
در این سؤال، حرفی از حروف مشبّهة بالفعل خواسته شده است که می‌توانیم
گاهی آن را ترجمه نکنیم.
نکات مهم درسی:
از بین حروف مشبّهة بالفعل، «إِنْ» را می‌توانیم گاهی ترجمه نکنیم.
در گزینه «۴»، بعد از حرف «فَ» از حرف «نَ» استفاده شده و چون بعد از
آن هم یک اسم آمده است، پس «إِنْ» از حروف مشبّهة بالفعل می‌باشد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در این گزینه «كأنَّ» از حروف مشبّهة بالفعل است ولی باید
حتماً ترجمه شود.
گزینه «۲»: در این گزینه چون بعد از «انَّ» اسم آمده است و در وسط جمله
است، پس «أَنَّ» می‌باشد که باید حتماً ترجمه شود.
گزینه «۳»: در این گزینه «إِذَا» از حروف مشبّهة بالفعل نیست و البته باید
حتماً ترجمه شود.

(انواع هملاط)

عربی زبان قرآن (۱)

۱۰۱- گزینه «۲»

(مصطفی قدیمی فرد)
«الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي»: ستایش (حمد) از آن خداوندی است که / «خَلَقَ» (فعل
ماضی): «خلق کرد، آفرید» (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «السموات والأرض»:
آسمان‌ها و زمین (رد گزینه ۱) / «جَعَلَ»: قرار داد / «الظُّلُمَاتِ والنُّور»:
ظلمت‌ها (تاریکی‌ها) و روشنایی (رد گزینه ۳)

(ترجمه)

۱۰۲- گزینه «۳»

(ابوطالب درانی)

«إِثْبُتْ: بگرد، جست‌وجو کن / «قُلْ: بگو / «كَيْفَ: چگونه / «أَوْجَدَ اللهُ: خدا پدید آورده است / «فِي السَّمَاءِ: در آسمان / «التَّجَمُّعُ: ستاره (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «كَالدَّرِّ: همانند مروارید (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «المُسْتَعَرُّ: فروزان (رد گزینه ۴)

(ترجمه)

۱۰۳- گزینه «۳»

(مرتضی کاظم شیروردی)

«تَأْمَلْ: ببیندیش (رد گزینه ۴) / «الْعِيمُ: ابر (رد گزینه ۲) / «سَتَجِدُّ: خواهی یافت (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «نِعَمَ اللهُ الْمُنْهَمِرَةَ: نعمت‌های ریزان خدا (رد گزینه ۴) / «تَحْيَى: زنده می‌کند (رد گزینه ۱) / «الأَرْضُ: زمین / «بَعْدَ مَوْتِهَا: پس از مرگش (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «حِينَما: زمانی که (رد گزینه ۴) / «تَنْظُرُ إِلَيْهِ بِدَقَّةٍ: به دقت به آن بنگری (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

(ترجمه)

۱۰۴- گزینه «۴»

(کامران عبداللهی)

«سَاتِي بِالْبَاقَةِ الْعَشْرِينَ مِنَ الْوَرْدِ: بیستمین دسته گل را خواهم آورد، دسته گل بیستم را خواهم آورد (رد سایر گزینه‌ها) / «مَنْ الْمَتَجَرِّ: از مغازه / «أَزِيدُ عَلَيْهَا: به آن اضافه می‌کنم / «عَشْرِينَ وَرْدَةً أُخْرَى: بیست گل دیگر / «كِي: تا / «أَهْدِي إِلَيْكَ: به تو هدیه دهم / «أَجْمَلُ: زیباترین / «الزَّهْوَرُ: گل‌ها (رد گزینه ۱)

تکته مهم درسی:

اعداد عقود (عشرین - ثلاثین - أربعین ...) اگر «ال» بگیرند، ترتیبی اند.

(ترجمه)

۱۰۵- گزینه «۳»

(همیدرضا قائن‌امینی - اصفهان)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «لَهَا عُصَوْنَ نَضْرَةَ: شاخه‌هایی تر و تازه دارد

گزینه «۲»: «كَأَنَّكُمْ: گویی شما / «تَقُولُونَ: می‌گویید

گزینه «۴»: «أَنْ تَتَعَاوَنَ: که (با یکدیگر) همیاری کنیم

تکات مهم درسی:

هرگاه حرف «لِ» در ابتدای جمله، بر سر یک اسم یا ضمیر متصل بیاید، به معنای «داشتن» ترجمه می‌شود؛ مثال: «لَهَا عُصَوْنَ نَضْرَةَ: شاخه‌هایی تر و تازه دارد»

(ترجمه)

۱۰۶- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمانه‌ای - کنگور سراسری ۹۹)

«ابر (مفرد): الغیم، السحاب (رد گزینه ۳) / «بخار متراکمی (ترکیب وصفی نکره): بخار متراکم (رد سایر گزینه‌ها) / «باران (مفرد و معرفه): المطر (رد گزینه ۳) / «فرو می‌ریزد (فعل مضارع): ينزل (رد گزینه‌های ۱ و ۴) (ترجمه)

۱۰۷- گزینه «۲»

(افشین کریمیان‌فرد)

ترجمه عبارت: دانش را طلب کنید اگرچه در چین باشد. این حدیث به اهمیت طلب علم و دانش اشاره دارد و با بیت مقابله ارتباطی ندارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هرکس دشمنی بکارد، زیان درو می‌کند (ارتباط مستقیم عمل با نتیجه عمل)!

گزینه «۳»: به زیاد بودن نماز و روزه‌شان نگاه نکنید!

گزینه «۴»: به آنچه گفته است بنگر و به کسی که گفته است، ننگر!

(مفهومی)

۱۰۸- گزینه «۴»

(سید محمدعلی مرتضوی)

«حیوانات» جمع مؤنث سالم است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

دقت کنید «الْفِیْتامین» مفرد است، همچنین «الأوقات» و «الأصوات» نیز جمع مکسر هستند.

(قواعد اسم)

۱۰۹- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

ثلاثة أيام ← ثلاثة أيام (سه روز)

با توجه به ترجمه، عدد اصلی مورد نیاز است، نه ترتیبی.

(ترجمه: سه روز از ماه رجب باقی مانده است تا وارد ماه شعبان شویم!)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تِسْعَةَ عَشَرَ سائِحاً: نوزده گردشگر

گزینه «۲»: ستّ مقالات: شش مقاله

گزینه «۴»: ثلاثین جزءاً: سی جزء

(عدد)

۱۱۰- گزینه «۳»

(ابوطالب درانی)

عبارت را ترجمه و متناسب با جاهای خالی، بررسی می‌کنیم:

«مدیر مدرسه ما از سمیه تشکر کرد (فعل مفرد مؤنث غایب = شَكَرتُ)، زیرا او (ضمیر مفرد مؤنث غایب = ها) چراغ‌های سه اتاق (معدود اعداد ۳ تا ۱۰

به صورت جمع می‌آید = ثلاث حجرات) مدرسه را خاموش کرد.»

(عدد)

تاریخ (۲)

۱۱۱- گزینه «۳»

(مهم‌مهری یعقوبی)

تشریح عبارت‌ها:

الف و د) ابزارها و وسایل دست‌ساخته انسان، گواه روشنی بر نوع فرهنگ و عقاید و آداب و رسوم پیشینیان ما هستند. از این‌رو، بررسی این آثار که به‌طور خاص در قلمرو دانش‌هایی چون باستان‌شناسی، معماری و هنر قرار می‌گیرند، اطلاعات بسیار مفیدی برای بازآفرینی گذشته، در اختیار مورخان می‌گذارند.

ب) محوطه‌ها و بناهای تاریخی، به مورخان، برای فهم عمیق‌تر و بازسازی دقیق‌تر گذشته‌ها کمک می‌کنند.

ج) آثار شفاهی، کمک زیادی به شناخت فرهنگ، آداب و رسوم و سنت‌های مختلف اجتماعی در دوره‌های مختلف می‌کنند.

(تاریخ (۲)، منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه‌های ۲ و ۳)

۱۱۲- گزینه «۱»

(بوار هلبیلان)

سرودن منظومه‌های حماسی و تاریخی که در ایران پیشینه دیرینه‌ای داشت، در دوره مغولان رواج و رونق بسیاری یافت.

(تاریخ (۲)، منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه‌های ۴ تا ۸)

۱۱۳- گزینه «۲»

(مهم‌رسایی)

- مورخ در این روش ناچار به انتخاب و گزینش است و امکان دارد برخی از جنبه‌های خبر از چشم او دور بماند. ← تاریخ‌نگاری ترکیبی

- مورخ آثار و پیامدهای آن واقعه را تفسیر می‌کند. ← تاریخ‌نگاری تحلیلی

- مورخان با مجموعه‌ای از اخبار گوناگون درباره یک موضوع روبه‌رو می‌شوند و با به‌دست آوردن مدارک و اسناد کافی، درباره اصل خبر قضاوت می‌کنند.

← تاریخ‌نگاری روایی

- این نوع تاریخ‌نویسی از اواخر قرن سوم هجری متداول شد. ← تاریخ‌نگاری ترکیبی

(تاریخ (۲)، روش پژوهش در تاریخ، بررسی و سنجش اعتبار شواهد و مدارک، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۱۱۴- گزینه «۳»

(تابان صیقلی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) برخی شواهد و مدارک نشان از گرایش عده‌ای از مردم عرب به آیین زرتشتی و کیش مانوی دارد.

ج) تعداد باسوادان مهم‌ترین شهر آن دیار یعنی مکه از تعداد انگشتان دست فراتر نمی‌رفت. در برخی مناطق عربستان مانند یثرب، یمن و طائف کشاورزی وجود داشت.

(تاریخ (۲)، اسلام در مکه، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۱۱۵- گزینه «۳»

(سید آرش مرتضایی‌فر)

تشریح عبارت‌های نادرست:

ب) پناه بردن مسلمانان به شعب ابی طالب، در نتیجه تحریم‌های اقتصادی و اجتماعی مشرکان بود.

د) پیامبر (ص) ابتدا به طائف رفتند و از ایشان استقبالی نشد. سرانجام در جریان مراسم حج تعدادی از مردم یثرب (مدینه) دعوت پیامبر (ص) را پذیرفتند و زمینه‌ساز هجرت تاریخی ایشان شدند.

(تاریخ (۲)، اسلام در مکه، صفحه‌های ۲۶ تا ۲۹)

تاریخ ایران و جهان (۱)

۱۱۶- گزینه «۴»

(فاطمه امیری)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) رواج و رونق ادبیات و فلسفه تأثیر مهمی بر شکوفایی علم تاریخ در یونان باستان داشته است.

ج) برخی از وقایع نویسان در خدمت شاهان بودند و بعضی از این مورخان درباری به اسناد دولتی دسترسی داشتند و می‌توانستند از آن‌ها استفاده کنند.

(تاریخ (۱)، تاریخ و تاریخ‌نگاری، صفحه‌های ۴ و ۵)

۱۱۷- گزینه «۴»

(علیرضا پدرا)

تشریح عبارت‌ها:

الف) گردآوری و تنظیم اطلاعات (مرحله چهارم)

ب) تدوین پرسش‌های تحقیق (مرحله دوم)

ج) شناسایی منابع (مرحله سوم)

د) انتخاب موضوع (مرحله اول)

(تاریخ (۱)، تاریخ و تاریخ‌نگاری، صفحه‌های ۶ و ۷)

۱۱۸- گزینه «۳»

(آیدا فتح‌زاده)

از آنجا که سال قمری ۳۵۴ شبانه‌روز و سال خورشیدی ۳۶۵ و یک چهارم شبانه‌روز است، بین‌النهرینی‌ها برای رفع این اختلاف هر سه سال یک ماه به سال می‌افزودند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: پاپ گرگوار سیزدهم نه پاپ گرگوار دوازدهم.

گزینه «۲»: گاه‌شماری اوستایی برای اشکانیان و ساسانیان مشترک است و در ایران دوران اسلامی گاه‌شماری اوستایی نداریم.

گزینه «۴»: توضیحات مربوط به دوره هخامنشیان است نه ساسانی.

(تاریخ (۱)، تاریخ، زمان و مکان، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۵)

۱۱۹- گزینه «۲»

(مریم فسروی دهنوی)

بررسی عبارت‌های نادرست:

الف) باستان‌شناسان اگر در حفاری و خاک‌برداری، به بنای تاریخی برخورد کنند، نخست نقشه آن بنا را مشخص می‌کنند. آنان همچنین اگر به شیئی برخورد کنند، نخست در همان وضعیت از آن عکس‌برداری و تمامی مشخصاتش را به طور دقیق ثبت می‌کنند. سپس آن را از خاک بیرون آورده و مراحل بعدی تحقیقات، در کارگاه‌ها و آزمایشگاه‌های مجهز ادامه می‌یابد. ج) باستان‌شناسان با مقایسه آثار و بناهای باستانی در زمان‌های مختلف، می‌کوشند سیر پیشرفت‌های فنی، هنری و فرهنگی گذشتگان را درک کنند. آنان همچنین از طریق مقایسه آثار و بناهای باستانی سرزمین‌ها و تمدن‌های گوناگون، روابط جوامع گذشته و تأثیرات فرهنگی و اقتصادی آن‌ها بر یکدیگر را توضیح می‌دهند.

(تاریخ (۱)، باستان‌شناسی؛ در جست‌وجوی میراث فرهنگی، صفحه‌های ۲۴ تا ۲۶)

۱۲۰- گزینه «۴»

(میهبه ممبی)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دربارهٔ فواید و کارکردهای مطالعه تاریخ است. گزینه‌های «۲» و «۳»: به ارتباط تاریخ و مکان و تأثیر جغرافیا بر رویدادهای تاریخی می‌پردازد. گزینه «۴»: به نقش مؤثر باستان‌شناسی و علم تاریخ می‌پردازد.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی؛ کاوش گذشته، صفحه‌های ۱۰، ۱۷، ۲۷ و ۲۸)

جغرافیا (۲)

۱۲۱- گزینه «۴»

(مهمرمهری یعقوبی)

امکان تجارت دریایی موجب به وجود آمدن شهری با نقش بندری در کنار دریا شده است. جذب جمعیت زیاد، رونق فعالیت‌های مربوط به تجارت و گردشگری و حمل و نقل بار و مسافر موجب پدید آمدن ساختمان‌های بلندمرتبه شده است.

(جغرافیا (۲)، معنا و مفهوم ناهیه، صفحه‌های ۲ و ۳)

۱۲۲- گزینه «۲»

(فرزانه ناظمی)

ناحیه بخشی از زمین است که ویژگی‌های طبیعی و انسانی مشخصی دارد. (واژه «معمولاً» اشتباه است.) ویژگی اصلی هر ناحیه وجود تجانس نسبی بین عناصر طبیعی و انسانی آن است.

(جغرافیا (۲)، معنا و مفهوم ناهیه، صفحه ۴)

۱۲۳- گزینه «۴»

(میهبه ممبی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در کشور سوئیس چهار زبان رسمی وجود دارد که زبان آلمانی وسیع‌ترین بخش را به خود اختصاص داده است.

گزینه «۲»: معبد آکشاردام، بزرگ‌ترین معبد در شمال هند (دهلی) است.

گزینه «۳»: مونته‌نگرو، از نواحی صنعتی مهم در قارهٔ اروپا به‌شمار نمی‌رود.

(جغرافیا (۲)، معنا و مفهوم ناهیه، صفحه‌های ۷ تا ۹)

۱۲۴- گزینه «۳»

(پوار لیلیان)

در عبارت‌های «الف» و «ب» شرایط طبیعی منطقه همچون پُرباران و کوهستانی بودن بر فعالیت و زندگی انسان‌ها تأثیر گذاشته است.

عبارت «ج» بخشی از روزنامه‌های مطرح شده در کتاب درسی است که ذیل «رابطه و کنش متقابل نواحی با یکدیگر» قرار گرفته است.

در عبارت «د» انسان‌ها یک ناحیهٔ اقتصادی را به‌وجود آورده‌اند و همچنین از قسمت انتهایی جمله که گفته شده محیط طبیعی را تغییر داده‌اند و با انطباق این بخش با کتاب درسی، می‌توان پی‌برد که مربوط به‌وجود آوردن نواحی توسط انسان‌هاست.

(جغرافیا (۲)، انسان و ناهیه، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۴)

۱۲۵- گزینه «۲»

(فاطمه امیری)

بررسی موارد نادرست:

الف) ساوان یک ناحیهٔ انتقالی است و هرچه به سمت صحرای بزرگ، آفریقا نزدیک‌تر می‌شویم، علف‌های ساوان کوتاه‌تر می‌شوند.

ج) در ناحیهٔ ساوان، ساوان متراکم دو ماه بدون باران را سپری می‌کند و ساوان پراکنده تابستان بارانی و زمستان خشک دارد.

د) ساوان یک ناحیهٔ انتقالی است و هرچه به سمت بیابان صحرا پیش می‌رویم بارندگی کمتر و علف‌های ساوان کوتاه‌تر می‌شوند و کم‌کم به مراتع مداری که از علفزارهای کوتاه تشکیل شده است، تبدیل می‌شود.

(جغرافیا (۲)، انسان و ناهیه، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

جغرافیای ایران

۱۲۶- گزینه «۴»

(علیرضا پدرا)

ارتباط جغرافیا با «فناوری اطلاعات» در حوزهٔ فنون جغرافیایی است؛ اما ارتباط جغرافیا با «شهرسازی» مربوط به جغرافیای انسانی می‌شود.

(جغرافیای ایران، جغرافیا، علمی برای زندگی بهتر، صفحه ۳)

فلسفه یازدهم

۱۳۱- گزینه ۳»

(کتاب آبی پیمانهای)

فیلسوف در اصل و حقیقت جهان، طبیعت و انسان کاوش می کند و اینها اموری هستند که پایه و اساس سایر علوم به شمار می آیند. سایر علوم هر کدام به موضوعی خاص از میان موضوعات جهان، طبیعت و زندگی انسان می پردازند.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه ۹)

۱۳۲- گزینه ۱»

(عرفان دهرشیا)

تلاش بشر برای پاسخ قانونمند به سؤالات بنیادین موجب ظهور دانش فلسفه شد.

بررسی سایر گزینهها:

گزینه ۲: کلمه «تخصصی» مبهم است و منظور را به درستی نمی رساند.

گزینه ۳: اهمیت دادن به پرسشهای بنیادین فراتر از زندگی روزمره، دلیل شکل گیری تفکر فلسفی است، نه دانش فلسفه.

گزینه ۴: فلسفه ادعای ارائه پاسخ صحیح برای همه پرسشهای بنیادین را ندارد، بلکه تلاش می کند به این پرسشها پاسخ صحیح بدهد.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه ۶)

۱۳۳- گزینه ۴»

(موسی سپاهی- سراوان)

هر علمی درباره موضوع خاصی بحث می کند، اما فلسفه این گونه نیست بلکه فلسفه به بررسی اصل وجود و حقیقت جهان و طبیعت و انسان می پردازد.

بررسی سایر گزینهها:

گزینه ۱: تفکر لزوماً انسان را به پاسخ درست نمی رساند بلکه گاهی مستلزم خطا می شود.

گزینه ۲: ظهور دانش فلسفه معلول تلاشهای بشر برای پاسخ «قانونمند» به سؤالات اساسی و بنیادی است.

گزینه ۳: لفظ «فلسفه» ریشه یونانی دارد. این لفظ عربی شده کلمه فیلسوفیا است.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه های ۲ و ۹)

۱۳۴- گزینه ۴»

(مسین آفونری راهنمایی)

معنای فلسفه در نظر ارسطو «مطلق دانش» بود که نسبت به معنای فعلی این واژه (دانش خاص) عام تر است.

بررسی سایر گزینهها:

گزینه ۱: فلسفه عام ترین موضوع (وجود) را دارد، ولی در مورد همه موضوعات بحث نمی کند.

گزینه ۲: واژه فلسفه را سقراط عمومیت داد و معروف کرد.

گزینه ۳: دانشها اساساً از جهت موضوع یا روش یا هر دو با هم تفاوت دارند؛ اما ممکن است دو دانش از جهت روش با هم یکسان باشند؛ مانند ریاضی و فلسفه.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه های ۷ و ۱۰)

۱۲۷- گزینه ۱»

(مریم فسروی دهنوی)

عبارت مطرح شده در صورت سؤال روند شکل گیری محیط جغرافیایی و بهره برداری از ظرفیتها و توانهای محیط و حفظ تعادل محیط را مطرح می کند و ارتباطی با گزینه ۱» ندارد.

(جغرافیای ایران، جغرافیا، علمی برای زندگی بهتر، صفحه های ۳ و ۵)

۱۲۸- گزینه ۳»

(فرزانه ناظمی)

در این پرسش، از سه نوع داده و تحلیل استفاده شده است:

۱. نقشه های توپوگرافی ← مربوط به نقشه خوانی و جغرافیای طبیعی

۲. تحلیل منابع آب ← مربوط به جغرافیای آبها

۳. مطالعه روند مهاجرت ← مربوط به جغرافیای جمعیت

استفاده هم زمان از این سه حوزه، به این معناست که برای درک یک موضوع واحد (توسعه شهری)، چند شاخه مختلف جغرافیا با هم تلفیق شده اند. این دقیقاً همان رویکرد کل نگر (دید ترکیبی) در جغرافیاست؛ یعنی بررسی یک پدیده با همه جوانب آن، به جای نگاه تک بعدی.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه ۱: نشان دهنده روش جز نگر است.

گزینه ۲: باز هم نشان دهنده جزئی نگری است؛ زیرا فقط یک عامل (طبیعت نگری) را تشریح می کند.

گزینه ۴: بیشتر به تحلیل تاریخی اشاره دارد تا بررسی ترکیبی و مکانی.

(جغرافیای ایران، جغرافیا، علمی برای زندگی بهتر، صفحه های ۳ و ۷)

۱۲۹- گزینه ۳»

(مهم رسانی)

بررسی کلمات صورت سؤال:

چطور ← به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می پردازد. (رد گزینه های ۱ و ۲)

چه کسانی ← روابط متقابل انسان و محیط را مورد توجه قرار می دهد.

کجا ← با مکان وقوع پدیده ها سروکار دارد. (رد گزینه ۴)

چه چیز ← بر ماهیت هر پدیده یا مسئله دلالت دارد.

(جغرافیای ایران، روش مطالعه و پژوهش در جغرافیا، صفحه ۸)

۱۳۰- گزینه ۲»

(مهمر ملک آباری زاده)

گزاره های «الف» تا «د» به ترتیب با مراحل تدوین فرضیه، طرح سؤال و بیان مسئله، نتیجه گیری و ارائه پیشنهادها و جمع آوری اطلاعات ارتباط دارد.

(جغرافیای ایران، روش مطالعه و پژوهش در جغرافیا، صفحه های ۹ و ۱۲)

۱۳۵- گزینه ۱»

(پرگل ریمبی)

بخش اصلی و ریشه‌ای فلسفه به بررسی اصل و حقیقت وجود و مسائل پیرامون آن می‌پردازد، به عبارت دیگر این بخش از فلسفه در صدد بحث در مورد هستی و قوانین حاکم بر آن است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: تاریخ فلسفه و جریان‌های مختلف آن، در تاریخ فلسفه و علم تاریخ مورد بررسی قرار می‌گیرد.

گزینه ۳: روان‌شناسی و شناخت انسان به‌عنوان بخشی از علوم انسانی مطرح است، اما در بخش ریشه‌ای فلسفه به حقیقت وجود و قوانین آن پرداخته می‌شود و نه به تحلیل روان‌شناختی انسان.

گزینه ۴: تحلیل مسائل اخلاقی و اجتماعی مربوط به فلسفه علوم اجتماعی، فلسفه اخلاق و فلسفه سیاست و گاهی خود علوم اخلاق و علوم اجتماعی و سیاست است.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شاخه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۳ و ۱۵)

۱۳۶- گزینه ۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

بحث در اصالت فرد یا اصالت جامعه بر سر هویت و ماهیت جامعه و افراد آن است. یعنی این‌که آیا سراسر احکام و اوصاف جامعه همان اوصاف و احکام موجود بین افراد و تابع آن است (اصالت فرد) یا این‌که جامعه خود احکام و ضرورت‌های مستقل خودش را دارد و این افراد هستند که تابع احکام و شرایط اجتماعی هستند (اصالت جامعه).

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: دقت کنید که بحث بر سر وجود جوامع و نحوه شکل‌گیری آن‌ها نیست. همه می‌دانند که جوامع از به هم پیوستن عده‌ای انسان شکل می‌گیرند.

گزینه‌های ۲ و ۴: موارد مطرح‌شده در این دو گزینه از مباحث خود جامعه‌شناسی و علوم اجتماعی است، نه فلسفه این علوم. فرد بسته به اینکه در بحث اصالت فرد یا جامعه در فلسفه چه رویکردی را برگزیده باشد، در این موارد نیز رویکردی متناسب با آن اتخاذ می‌کند.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شاخه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۱۳۷- گزینه ۴»

(فیروز نژادنیف - تبریز)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: با تفکر در بنیادهای علمی مثل سیاست، شاخه‌هایی از فلسفه مانند فلسفه سیاست شکل می‌گیرد.

گزینه ۲: فلسفه مضاف هر علم قواعد عقلی وجودشناسی را به حوزه آن علم منتقل می‌کند.

گزینه ۳: معرفت به وجود، فرع بر امکان شناخت آن است.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شاخه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۳ و ۱۶)

۱۳۸- گزینه ۱»

(مهمد کرمی‌نیا - رفسنجان)

فلسفه‌های مضاف قوانین بنیادی وجودشناسی و معرفت‌شناسی را وارد یک حیطه خاص می‌کنند و قواعد آن حیطه از وجود را بر اساس مباحث و نظرات معرفت‌شناسانه و هستی‌شناسانه فیلسوفان مورد بحث و بررسی قرار می‌دهند و بیان می‌کنند.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شاخه‌های فلسفه، صفحه ۱۴)

۱۳۹- گزینه ۳»

(پوار پاکرل - فاروج)

در واقع وظیفه فلسفه‌های مضاف طرح و بررسی سؤالات بنیادین در علوم خاص است نه بررسی پرسش‌های بنیادین خود فلسفه و بخش ریشه‌ای آن. مثلاً عبارت «باید راست گفت» در علم اخلاق جای می‌گیرد، اما سؤال بنیادینی مانند «چرا انسان‌ها اخلاقی عمل می‌کنند؟» در فلسفه اخلاق (فلسفه مضاف) بررسی می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: فلسفه‌های مضاف میان فلسفه و علوم خاص نقش پل ارتباطی را بازی می‌کنند.

گزینه ۲: اگر بخواهیم یک مکتب فکری را بهتر و عمیق‌تر درک کنیم، باید به سراغ سرچشمه آن مکتب یا همان فلسفه‌ای برویم که آن مکتب فکری از آن تغذیه می‌کند.

گزینه ۴: دقیقاً همین‌طور است. عقیده‌های مختلف در بخش ریشه‌ای فلسفه منجر به شکل‌گیری مکتب‌های فکری مختلف در فلسفه‌های مضاف و علوم مختلف می‌شود. مثلاً کسی که می‌گوید جهان و انسان تنها جنبه مادی دارد (عقیده‌ای در بخش ریشه‌ای فلسفه) ناگزیر به این عقیده می‌رسد که زمینه اخلاقی عمل کردن انسان‌ها منفعت‌طلبی و ... است. (عقیده‌ای در بخش شاخه‌ای فلسفه)

(فلسفه یازدهم، ریشه و شاخه‌های فلسفه، صفحه ۱۴)

۱۴۰- گزینه ۱»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

بیمه درمانی برای دولت بار مالی دارد و منافع جمع را در نظر دارد. لغو این بیمه به نظریه اصالت فرد که منافع افراد را در نظر دارد تا اجتماع، نزدیک‌تر است. کم‌کردن مالیات ثروتمندان نیز در همین راستا است. در این دیدگاه هرکسی می‌تواند هر میزانی ثروت داشته باشد و وظیفه‌ای بیشتر از دیگران ندارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: آزادی انتشار کتاب و مطبوعات با دیدگاه اصالت فرد تناسب بیشتری دارد.

گزینه ۳: مالیات گرفتن از خانه‌های خالی و محدود کردن خریدوفروش ارز، دربرگیرنده محدودیت برای مالکان آن و ناظر به تأمین منافع اجتماع است؛ پس با اصالت جامعه تناسب دارد.

گزینه ۴: آزادی خریدوفروش مشروبات الکلی با دیدگاه اصالت فرد مرتبط‌تر است.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شاخه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

فلسفه دوازدهم

۱۴۱- گزینه ۳»

(هسین آفوندری راهنمایی)

حمل «انسان دارای دو پا است» حمل نیازمند به دلیل است؛ چرا که دو پا داشتن برای انسان ذاتی نیست و از اجزای تعریف حقیقی انسان هم به شمار نمی‌رود؛ پس برای حمل یا باید دلیل حسی و تجربی موجود باشد یا دلیل عقلی محض.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه ۵)

۱۴۲- گزینه «۳»

(فیروز نژادنیف - تبریز)

رسیدن به آرامش بیانگر این است که درد و رنج و آرامش به عنوان یک واقعیت وجود دارند. گزینه‌های «۱» و «۴» از اصول فلسفی نمی‌باشند و گزینه «۲» بی‌ارتباط است. (فلسفه دوازدهم، هستی و چیستی، صفحه ۲)

۱۴۳- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمان‌ها)

وجود، وجه مشترک موجودات و ماهیت، وجه اختصاصی آن‌ها است. (فلسفه دوازدهم، هستی و چیستی، صفحه ۳)

۱۴۴- گزینه «۲»

(پرگل رهیمی)

توماس آکوئیناس نظریه «مغایرت وجود و ماهیت» ابن‌سینا را پذیرفت و در غرب به‌عنوان مبنای برهان‌های خدانشناسی خود از آن استفاده کرد. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نادرست است، زیرا نظریه ابن‌سینا تأثیر زیادی در فلسفه غرب داشت.

گزینه «۳»: اشتباه است، چون نظریه ابن‌سینا از طرف آکوئیناس پذیرفته شد.

گزینه «۴»: نادرست است، زیرا تأثیر ابن‌سینا بیشتر در حوزه هستی‌شناسی و خدانشناسی بود تا اخلاق.

(فلسفه دوازدهم، هستی و چیستی، صفحه‌های ۶ و ۷)

۱۴۵- گزینه «۳»

(عرفان دهرشیا)

فلسفه‌ای که در قرن ۱۳ میلادی در اروپا ترویج می‌شد بیشتر متکی به دیدگاه‌های ابن‌سینا و تا حدودی ابن‌رشد بود. همین امر فرصتی را فراهم کرد تا فلاسفه غرب، از طریق ابن‌سینا و ابن‌رشد مجدداً با فلسفه ارسطویی آشنا شوند.

(فلسفه دوازدهم، هستی و چیستی، صفحه‌های ۶ و ۷)

۱۴۶- گزینه «۲»

(علی معزی)

اگر وجود عین ماهیت بود به صرف ادراک و شناخت ماهیتی، وجود آن ماهیت هم پذیرفته می‌شد درحالی‌که می‌دانیم این‌گونه نیست.

(فلسفه دوازدهم، هستی و چیستی، مشابه تکمیل گزاره‌ها صفحه‌های ۳ تا ۶)

۱۴۷- گزینه «۴»

(پوار پاکرل - فاروج)

اگر هستی و چیستی عین هم بودند دیگر جایی برای مفهوم علیت و تعیین مصادیق آن و کشف سنخیت میان علت‌ها و معلول‌ها باقی نمی‌ماند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

اگر وجود و ماهیت یا همان هستی و چیستی عین هم بودند جهان پر از تصورات انسان‌ها می‌شد، زیرا انسان‌ها به محض تصور هر ماهیتی به وجود آن ماهیت هم اطمینان داشتند. (رد گزینه «۱»). همچنین در صورت یکسان بودن وجود و ماهیت انسان دیگر قادر نبود میان موجودات اختلاف و تمایز را ببیند، زیرا تفاوت موجودات با هم در ماهیتشان است. (رد گزینه «۲»). اگر وجود و ماهیت عینیت داشتند، علمی مانند زیست‌شناسی که به دنبال شناخت تفاوت و اختلاف موجودات با یکدیگر است هم شکل نمی‌گرفت و بی‌معنا می‌شد. (رد گزینه «۳»)

(فلسفه دوازدهم، هستی و چیستی، مشابه بررسی صفحه‌های ۳ تا ۶)

۱۴۸- گزینه «۴»

(موسی سپاهی - سراوان)

اگر در گزاره‌ای محمول همان حقیقت موضوع باشد به این معنا است که محمول از ذاتیات موضوع بوده و حمل آن به دلیل نیاز ندارد و ضروری است و نمی‌توان پرسید که چه عاملی باعث شد که محمول را بر موضوع حمل کنیم؛ اما در گزاره‌ای که محمول حقیقت موضوع را شامل نمی‌شود برای حمل آن بر موضوع نیازمند دلیل هستیم.

(فلسفه دوازدهم، هستی و چیستی، مشابه به‌کار بندیم صفحه‌های ۵ و ۷)

۱۴۹- گزینه «۱»

(مهم‌کرمی‌نیا - رفسنجان)

می‌دانیم که هستی و چیستی با هم مغایر هستند. اما اگر این دو یکی بودند، آن‌گاه نمی‌توانستیم هستی و وجود را از ماهیت سلب کنیم؛ یعنی نمی‌شد که مثلاً بگوییم «کلاغ وجود ندارد». درست مانند این که نمی‌توانیم بگوییم «کلاغ پرند نیست»؛ اما خب این‌گونه نیست و به همین دلیل که هستی و چیستی عین هم نیستند، می‌گوییم ماهیت یا چیستی ممکن است وجود نداشته باشد و امکان عدم دارد. (رد گزینه «۲») و حمل هستی بر چیستی یا ماهیت نیازمند دلیل است. (رد گزینه «۴») از طرف دیگر، اگر هستی و چیستی عین هم بودند، اصلاً امکان سلب هستی از چیستی میسر نبود تا بخواهیم دلیلی هم برای آن بیاوریم. (رد گزینه «۳»)

(فلسفه دوازدهم، هستی و چیستی، صفحه‌های ۳ تا ۴)

۱۵۰- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمان‌های - کنگور قارچ از کشور ۹۹)

در گزینه «۴» بین موضوع و محمول رابطه ذاتی برقرار است؛ بنابراین حمل نیاز به دلیل ندارد.

(فلسفه دوازدهم، هستی و چیستی، صفحه ۵)

منطق

۱۵۱- گزینه «۳»

(پرگل رهیمی)

منطق به ما کمک می‌کند تا درست فکر کنیم و درست تصمیم‌گیری کنیم. این نشان می‌دهد که منطق در تفکر و تصمیم‌گیری درست در زندگی روزمره کاربرد دارد.

(منطق، منطق ترازوی اندیشه، صفحه ۵)

۱۵۲- گزینه «۲»

(موسی سپاهی - سراوان)

علم منطق به دو بخش تعریف و استدلال تقسیم می‌شود. زمانی که ما با یک تصور مجهول مواجه می‌شویم، باید آن را تعریف کنیم و زمانی که با یک تصدیق مجهول مواجه هستیم، باید برای آن استدلال ارائه کنیم. در گزینه «۲» با یک جمله پرسشی مواجه هستیم و جملات پرسشی دارای حکم و قضاوت نیستند و تصور به حساب می‌آیند. لذا برای روشن‌ساختن آن‌ها از تعریف استفاده می‌کنیم. موارد سایر گزینه‌ها همگی تصدیق هستند. در گزینه «۱» استفاده انکاری داریم که در واقع به دلالت التزامی، جمله خبری و تصدیق است.

(منطق، منطق ترازوی اندیشه، صفحه‌های ۷ تا ۹)

۱۵۳- گزینه ۳

(علی معزی)

ضمیر «ش» در عبارت «لباسش» ابهام دارد؛ لباس چه کسی؟ پیرمرد یا خود پرستار. (مغالطه ابهام در مرجع ضمیر)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: دارای زمینه مغالطه اشتراک لفظ است. «با» دو معنی دارد: همزمان ازدواج کردند یا با یکدیگر ازدواج کردند.

گزینه ۲: دارای زمینه مغالطه نگارشی کلمات است. به سه شیوه می‌توان جمله را بازنویسی کرد:

الف) خواهر، فاطمه دختر خوبی است.

ب) خواهر فاطمه دختر خوبی است.

ج) خواهر فاطمه دختر خوبی است.

گزینه ۴: چون در گیومه آمده و نقل قول مستقیم از علی شده، لذا زمینه مغالطه ابهام در مرجع ضمیر ندارد.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۳، ۱۴ و ۱۶ تا ۱۸)

۱۵۴- گزینه ۳

(هسین آفونری راهنمایی)

عبارتی می‌تواند منجر به مغالطه توسل به معنای ظاهری شود که دلالت التزامی یا تضمینی داشته باشد.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: دلالت تمام کلمات مطابقی است. کل «هاشین» منظور است.

گزینه ۲: دلالت تمام کلمات مطابقی است. در ترکیب «مدیر مدرسه» کلمه «مدرسه» مضاف‌الیه «مدیر» است و بنابراین دلالت مطابقی دارد.

گزینه ۳: دلالت کلمه «مدرسه» التزامی است. «مدرسه» ← مدیریت مدرسه

گزینه ۴: دلالت تمام کلمات مطابقی است. «گاو» دلالت مطابقی دارد، زیرا قبل از آن کلمه «اندازه» آمده است.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۱۵۵- گزینه ۳

(عرفان ره‌رشنیا)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «خیابان ولیعصر» یک نام‌گذاری است؛ یعنی خیابانی به نام ولیعصر. لذا در هر شهری هم وجود داشته باشد، نام‌گذاری شده است نه اینکه مصادیق متعدد آن باشد. لذا جزئی است.

گزینه ۲: مفهوم بدون مصداق خارجی لزوماً کلی نیست بلکه می‌تواند کلی یا جزئی باشد.

گزینه ۴: به خاطر نام بردن از «اورست» کل عبارت مفهومی جزئی است که تنها یک مصداق دارد.

(منطق، مفهوم و مصداق، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۱۵۶- گزینه ۴

(هسین آفونری راهنمایی)

نسبت مفهوم نامی (رشدکننده) با انسان: عموم و خصوص مطلق (انسان یکی از موجودات نامی است).

نسبت مفهوم ناطق با موش: تباین (هیچ موشی ناطق نیست و برعکس).

نکته: نسبت‌های چهارگانه بین دو مفهوم کلی برقرار می‌شوند، نه بین مفهوم جزئی با کلی یا میان دو مفهوم جزئی؛ پس آقای سعیدی با انسان و همچنین ایران با تهران و اراک با شیراز، نسبت چهارگانه ندارند. (رد گزینه‌های ۱ و ۳) ضمناً «انسان و حیوان» رابطه عموم و خصوص مطلق و «سرباز و پلیس» رابطه عموم و خصوص من‌وجه دارند (رد گزینه ۲).

(منطق، مفهوم و مصداق، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

۱۵۷- گزینه ۲

(پوار پاکرل - فاروج)

انسان از آن رو به دانش منطق نیازمند است که می‌خواهد درست فکر کند و در نتیجه تصمیمات درست‌تری بگیرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: با کاربرد منطق و تسلط بر آن می‌توان در اقناع دیگران موفق بود، اما این یکی از مصداق‌های جزئی کاربرد منطق است و در مقایسه با گزینه ۲ رد می‌شود.

گزینه ۳: درست است که یکی از کارهایی که منطق‌دان و دانش منطق برای ما انجام می‌دهد بیان شیوه کارکرد ذهن است، اما صرفاً با دانستن شیوه کارکرد ذهن نمی‌توان از خطاهای ذهن دور ماند بلکه باید قواعد درست اندیشیدن را در تصمیمات خود به کار ببریم.

گزینه ۴: با کاربرد منطق و مهارت بالا در آن می‌توان از میزان خطاهای بی‌شمار ذهن کاست و از آنها اجتناب کرد نه اینکه از همه خطاها مبرا شد.

(منطق، منطق ترازوی اندیشه، صفحه ۵)

۱۵۸- گزینه ۴

(فیروز نژادنهف - تبریز)

گزینه ۱: «کیف» به معنای وسیله‌ای که وسایل کوچک‌تر را در آن می‌گذاریم و «کیف» به معنای «خط و لذت» هر دو در جمله می‌توانند معنادار باشند.

گزینه ۲: کل عبارت ممکن است به معنای التزامی باشد که از دست دادن چیزی است که راحت به دست آمده یا واقعاً در معنای مطابقی، چیزی را باد بیاورد و ببرد.

گزینه ۳: به همراه شتر یا سوار بر شتر؟ «با» اشتراک لفظ دارد.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۹)

۱۵۹- گزینه ۱

(مهم‌کرمی‌نیا - رفسنجان)

وجود اسمی خاص در گزینه‌ها نباید ما را فریب بدهد. می‌دانیم که تنها معیار جزئی‌بودن مفاهیم این است که بر سر آن مفهوم اسم اشاره باشد یا آن مفهوم یک اسم خاص باشد. از میان گزینه‌ها، فقط «دکتر نون زنش را بیشتر از مصدق دوست دارد» یک اسم خاص است. به عبارت دیگر، کل این عبارت یک اسم خاص است و نام یک داستان بلند از یک نویسنده است که توصیفاتی هم درباره‌اش آمده است.

(منطق، مفهوم و مصداق، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۱۶۰- گزینه ۴

(نیم پواهری)

مفهوم کلی مفهومی است که می‌توانیم مصادیق مختلف و متعددی برای آن فرض کنیم. حال این مابه‌ازاهای ذهنی ممکن است بی‌نهایت یا محدود باشند؛ ولی مفهومی که حتی در ذهن تنها یک مصداق بتوان برایش یافت جزئی محسوب می‌شود، نه کلی.

(منطق، مفهوم و مصداق، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

اقتصاد

۱۶۱- گزینه «۲»

(سارا شریفی)

فهمیدن اینکه هزینه‌ها را چطور ارزیابی کنیم، تنها بخشی از گرفتن یک تصمیم خوب است. (هزینه هدررفته)

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه‌های ۲۴ تا ۲۹)

۱۶۲- گزینه «۱»

(آفرین ساهری)

ابتدا باید میزان درآمد را به صورت سالیانه محاسبه کنیم:

میلیون تومان $450 = 37 / 5 \times 12$ = درآمد سالیانه
طبق فرض مسئله که میزان سود کارگاه، برابر با نصف هزینه‌های آن است، اگر میزان هزینه‌ها را برابر با x در نظر بگیریم، خواهیم داشت:

$$x = \frac{1}{2}x \text{ سود و } x = \text{هزینه‌ها}$$

$$\text{هزینه‌ها} + \text{سود} = \text{درآمد} \Rightarrow \text{هزینه‌ها} - \text{درآمد} = \text{سود}$$

$$x - \frac{1}{2}x = \text{درآمد}$$

$$450 = \frac{1}{2}x + x \Rightarrow 450 = \frac{3}{2}x \Rightarrow x = \frac{450 \times 2}{3} = 300 \text{ میلیون تومان}$$

در نتیجه میزان هزینه‌ها برابر با ۳۰۰ میلیون تومان است و میزان سود برابر است با:

میلیون تومان $300 + 2 = 150$

(اقتصاد، کسب و کار و کارآفرینی، صفحه‌های ۸ و ۹)

۱۶۳- گزینه «۳»

(امسان عالی‌نژاد)

$$100 \times \frac{\text{تعداد سهام خریداری شده توسط فرد}}{\text{تعداد سهام شرکت}} = \text{میزان مالکیت فرد از دارایی شرکت (به درصد)}$$

الف) ۳۶ درصد از کل سهام مربوط به نفر دوم است؛ در نتیجه خواهیم داشت:

$$36 = \frac{\text{تعداد سهام خریداری شده توسط فرد}}{125,000} \times 100$$

$$\frac{36 \times 125,000}{100} = 45,000$$

ب) ۲۵،۰۰۰ سهم توسط نفر چهارم خریداری شده است؛ در نتیجه خواهیم داشت:

$$\frac{25,000}{125,000} \times 100 = 20 \text{ درصد}$$

(اقتصاد، انتخاب نوع کسب و کار، صفحه ۱۶)

۱۶۴- گزینه «۱»

(مهرداد ضیائی)

– هزینه‌های راه‌اندازی بالاتر از معایب شرکت سهامی

– منافع مالیاتی: از مزایای کسب و کار شخصی (فقط یک بار مالیات بر درآمد می‌دهید).

– ایجاد زنجیره توزیع: ویژگی تعاونی‌ها

– مسئولیت نامحدود در مقابل دعاوی: از معایب کسب و کار شخصی

(اقتصاد، انتخاب نوع کسب و کار، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۹)

۱۶۵- گزینه «۲»

(کنکور سراسری ۱۴۰۴ – اردیبهشت‌ماه)

– محدودیت منابع، مفهوم «هزینه فرصت» را به همراه دارد.

– هزینه فرصت یک انتخاب، ارزش بهترین گزینه بعدی است که فرد آن را هنگام انتخاب از دست داده است.

– پس از اولویت‌بندی گزینه‌ها، وقتی اولین اولویت را انتخاب کردیم، بهترین اولویت بعدی، هزینه فرصت انتخاب ما خواهد بود. (البته این اولویت‌بندی برای اشخاص مختلف، متفاوت است).

ابتدا باید میزان بازدهی (سود) ناشی از هر سرمایه‌گذاری را به دست آوریم:

(نکته: ۲ میلیارد تومان برابر با ۲۰۰۰ میلیون تومان است).

$$= \text{سود سالیانه سرمایه‌گذاری در سازمان بورس اوراق بهادار}$$

$$\text{سود معاملاتی سهام} + \text{سود سهام}$$

$$\text{میلیون تومان } 500 = 300 + 200 = (2,000 \times \frac{10}{100}) + (2,000 \times \frac{15}{100})$$

$$\text{میلیون تومان } 400 = 2,000 \times \frac{20}{100} = \text{سود سالیانه بانک}$$

$$250 \times 900,000 = \text{سود سالیانه راه‌اندازی شرکت خدمات ساختمانی}$$

$$\text{میلیون تومان } 225 = \text{تومان } 225,000,000$$

در نتیجه سرمایه‌گذاری در بازار بورس بهترین و سودآورترین انتخاب است.

منافع بهترین انتخاب بعدی که سرمایه‌گذاری در بانک (با سود سالیانه ۴۰۰ میلیون تومان) است ولی فرد از آن صرف‌نظر کرده است، هزینه فرصت انتخاب فرد محسوب می‌شود.

نکته: تفاوت سود سهام و سود معاملاتی:

سود سهام: مبلغی است که شرکت از سود خالص خود به سهام‌داران پرداخت می‌کند. حتی اگر قیمت سهام تغییر نکند، باز هم ممکن است سود سهام دریافت کنید.

سود معاملاتی: سودی که از افزایش قیمت سهام به دست می‌آید، وقتی که سهام را به قیمتی بالاتر از قیمت خرید می‌فروشید. این نوع سود ریسک‌پذیرتر است؛ چون قیمت سهام ممکن است کاهش هم پیدا کند.

نکته: برای محاسبه هزینه فرصت سرمایه‌گذاری در سازمان بورس اوراق بهادار، نیازی به محاسبه سود حاصل از بورس (اعم از سود سهام یا سود معاملاتی) نیست، چرا که هزینه فرصت یعنی سود از دست‌رفته بهترین گزینه جایگزین. در این مسئله، باید فقط سود حاصل از دو گزینه دیگر (یعنی سپرده‌گذاری در بانک و راه‌اندازی شرکت خدمات ساختمانی) را محاسبه و با یکدیگر مقایسه کنیم. سودی که بیش از سود بورس باشد، هزینه فرصت سرمایه‌گذاری در بورس خواهد بود.

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

۱۶۶- گزینه «۱»

(کنکور سراسری ۱۴۰۳ – اردیبهشت‌ماه)

الف: تغییر مکان از نقطه ۳ به نقطه ۴ (تغییر مکان از یک نقطه ناکارا به یک نقطه کارا)

نقطه «۳» زیر منحنی مرز امکانات تولید است و تولید در این نقطه ناکارا است. (هر نقطه زیر منحنی مرز امکانات تولید، نشان‌دهنده این است که اقتصاد از بیشترین منابع استفاده نکرده است؛ زیرا حداقل بیشتر از یک کالا می‌توانست تولید کند، بدون اینکه تولید کالاهای دیگر کاهش یافته یا حذف گردند).

در نتیجه برای تغییر مکان از نقطه ۳ به نقطه ۴ (تغییر مکان از یک نقطه ناکارا به یک نقطه کارا) نیازی به انتقال منابع از تولید یک کالا به تولید کالای دیگر نیست.

ب: تغییر مکان از نقطه ۴ به نقطه ۱ (تغییر مکان از یک نقطه کارا به یک نقطه کارای دیگر در طول منحنی مرز امکانات تولید)

ب) در نقطه (و) میزان تولید کالاها: ۸۰۰ واحد کالای A و صفر واحد کالای B است. اگر بنگاه تصمیم بگیرد میزان تولید کالای A را به میزان ۱۰۰ واحد کاهش دهد، (در این حالت احتمالاً تقاضای مشتریان برای کالای B افزایش یافته است.) میزان تولید این کالا برابر با ۷۰۰ واحد خواهد شد، یعنی در طول مرز امکانات تولید به سمت چپ و بالا حرکت خواهیم کرد و به نقطه (ه) منتقل خواهیم شد. در این نقطه میزان تولید کالای A ۷۰۰ واحد و میزان تولید کالای B ۲۰۰ واحد است. یعنی ۲۰۰ واحد به تولید کالای B افزوده می‌شود. هزینه فرصت این تصمیم ۱۰۰ واحد کالای A است که از تولید آن صرف‌نظر کرده‌ایم.

ج) تولید بر روی نقاط روی منحنی مرز امکانات تولید یعنی نقاط: الف - ب - ج - د - ه - و کارا است.

تولید در نقاط زیر منحنی مرز امکانات تولید یعنی نقطه (ی) ناکارا است. تولید در نقاط بالای منحنی مرز امکانات تولید یعنی نقطه (ز) غیرقابل دستیابی است.

د) در نقطه (د) میزان تولید کالاها: ۶۰۰ واحد کالای A و ۴۰۰ واحد کالای B است.

در نقطه (ب) میزان تولید کالاها: ۴۰۰ واحد کالای A و ۸۰۰ واحد کالای B است.

بنابراین: هزینه فرصت تولید ۴۰۰ واحد کالای B بیشتر، صرف‌نظر از تولید ۲۰۰ واحد کالای A است.

(اقتصاد، مرز امکانات تولید، صفحه‌های ۳۶ تا ۴۲)

۱۷۰- گزینه «۲» (مهری ضیائی)

مرز امکانات تولید (PPF) نشان‌دهنده حداکثر امکان تولید شرکت با توجه به منابع موجود و در دسترس است.

(اقتصاد، مرز امکانات تولید، صفحه ۳۶)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

عوامل و منابع تولیدی در حالت کارا هستند و بنگاه تولیدی با این جابه‌جایی متحمل هزینه فرصت می‌شود؛ چراکه در حالت کارایی برای تولید مقادیر بیشتری از یک کالا باید از میزان تولید کالای دیگر کاست.

ج: تغییر مکان از نقطه ۲ به نقطه ۳ (تغییر مکان از یک نقطه کارا به یک نقطه ناکارا)

ناکارایی منابع تولید و رکود اقتصادی سبب این تغییر وضعیت شده است.
(اقتصاد، مرز امکانات تولید، صفحه‌های ۳۶ تا ۴۱)

۱۶۷- گزینه «۱» (مهری کاردران)

الف) بی‌صبری زیاد (این تصمیم نشان‌دهنده بی‌صبری زیاد است، چون منافع بلندمدت مالی را فدای هیجان کوتاه‌مدت کرده‌اند.)

ب) چسبیدن به وضعیت فعلی (فرد علی‌رغم نارضایتی، برای تغییر اقدامی نمی‌کند.)
ج) اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری (تصمیم خرید بدون توجه به نیاز واقعی و صرفاً تحت تأثیر تخفیف بوده است.)

د) اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری (فرد نمی‌توانسته در برابر فروش فوق‌العاده مقاومت کند، حتی اگر نیازی نداشته باشد.)

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه ۳۱)

۱۶۸- گزینه «۲» (آفرین ساپری)

الف) برای به‌دست آوردن کل بودجه باید یکی از نقاط روی نمودار را انتخاب و هزینه پرداخت شده را محاسبه کنیم.

در نقطه برخورد نمودار با محور افقی تمام بودجه برای خرید ۸ کیلو گوشت صرف می‌شود و هیچ مرغی خریداری نشده است. در نتیجه:

هزار تومان $1,920 = 8 \times 240$

ب) در نقطه الف، ۲ کیلو مرغ خریداری شده و خانواده به ۶ کیلو مرغ بیشتر نیاز دارد، در نتیجه باید نقطه (ج) $(8 = 2 + 6)$ را انتخاب کند.

در نقطه (الف) این خانواده ۲ کیلو گوشت مصرف می‌کند که با انتخاب نقطه (ج) میزان خرید گوشت به ۴ کیلو می‌رسد.

در نتیجه هزینه فرصت برابر با مبلغ ۳ کیلو گوشت است که این خانواده از خرید آن صرف‌نظر کرده است.

هزار تومان $720 = 3 \times 240$ هزینه فرصت

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۱۶۹- گزینه «۳» (سارا شریفی)

الف) در نقطه (ه) میزان تولید کالاها: ۷۰۰ واحد کالای A و ۲۰۰ واحد کالای B است.

در نقطه (ب) میزان تولید کالاها: ۴۰۰ واحد کالای A و ۸۰۰ واحد کالای B است.

بنابراین: در نقطه (ه) میزان تولید کالاها در مقایسه با نقطه (ب): میزان تولید کالای A، ۳۰۰ واحد بیشتر است و میزان تولید کالای B، ۶۰۰ واحد کمتر است.

دفترچه پاسخ

آزمون هوش و استعداد

(دوره دوم)

۳ مرداد

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰

زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

حمید لنجان‌زاده اصفهانی	مسئول آزمون
فاطمه راسخ	ویراستار
محیا اصغری	مدیر گروه مستندسازی
علیرضا همایون‌خواه	مسئول درس مستندسازی
حمید اصفهانی، فاطمه راسخ، حمید گنجی، حامد کریمی، سپهر حسن‌خان‌پور، فرزاد شیرمحمدلی	طراحان
معصومه روحانیان	حروف‌چینی و صفحه‌آرایی
حمید عباسی	ناظر چاپ

استعداد تحلیلی

۲۵۸- گزینه «۱»

(فامد کریمی)

کافی است به این نکته توجه کنیم که حسن و یعقوب برادرند و فرزندان ایشان پسرعموی یکدیگرند. معلوم است که ما از نسبت بین مادران این دو اطلاعی نداریم.

(هوش منطقی ریاضی)

۲۵۹- گزینه «۲»

(فامد کریمی)

حسن برادر مه‌پاره است، پس حسن، دایی فرزند مه‌پاره است. معلوم است که پسر حسن، پسر دایی فرزند مه‌پاره است. زن حسن، خواهر شوهر مه‌پاره است. پس زن حسن برای فرزند مه‌پاره، «عمه» است. معلوم است که پسر حسن، پسر عمه مه‌پاره هم هست.

(هوش منطقی ریاضی)

۲۶۰- گزینه «۴»

(فامد کریمی)

پسر حسن، با دختر برادر زن عموی خود ازدواج کرده است. پس زن عموی پسر حسن، برای آن دختر، عمه است. پس زن عموی حسن، عمه زن پسر حسن است.

(هوش منطقی ریاضی)

۲۶۱- گزینه «۱»

(ممد اصفهانی)

ابتدا جدول را کامل می‌کنیم. امین کوچکترین فرزند است. امیر بزرگترین فرزند نیست. اصغر نیز بزرگترین فرزند نیست. پس بزرگترین فرزند اکبر است. او کمربند دارد. فقط یک نفر از آن که کراوات دارد بزرگتر است، پس آن که کراوات دارد بیست سال دارد. امیر کراوات ندارد. پس امیر هفده سال دارد و اصغر بیست سال.

سن	۲۲	۲۰	۱۷	۱۴
نام	اکبر	اصغر	امیر	امین
رنگ پیراهن				
لباس دیگر	کمربند	کراوات		

آن که پاپیون دارد، پیراهنش آبی است و کوچکترین فرزند نیست. یعنی امین نیست، پس امیر است. آن که نه کمربند دارد، نه کراوات و نه پاپیون، یعنی امین، قرمز پوشیده است. رنگ پیراهن اکبر و اصغر هم معلوم نیست.

سن	۲۲	۲۰	۱۷	۱۴
نام	اکبر	اصغر	امیر	امین
رنگ پیراهن	معلوم نیست	معلوم نیست	آبی	قرمز
لباس دیگر	کمربند	کراوات	پاپیون	ندارد

طبق جدول، اصغر کراوات زده است.

(هوش منطقی ریاضی)

۲۵۱- گزینه «۳»

(فامد کریمی)

دوره‌بین برای بزرگنمایی است نه اندازه‌گیری، اما دیگر وسایل برای اندازه‌گیری زمان، فشار و وزن به کار می‌روند.

(هوش کلامی)

۲۵۲- گزینه «۳»

(سپهر حسن‌فان‌پور)

معلوم است که روی تخته‌سیاه با گچ می‌نویسند و روی وایت‌بورد با ماژیک. دسته دومی نیز جدیدتر است.

(هوش کلامی)

۲۵۳- گزینه «۱»

(ممد اصفهانی)

متن می‌گوید مأمون به دو فرزندش دستور داده بود هر گاه معلم برمی‌خواست تا کفش بپوشد و برود، هر یک از دو فرزند بدونند و یکی از دو لنگه کفش معلم را پیش پای او بگذارند تا او خم نشود و راحت کفش بپوشد. این نشانه احترامی است که جایگاه معلم دارد.

(هوش کلامی)

۲۵۴- گزینه «۱»

(سپهر حسن‌فان‌پور)

متن می‌گوید آدمی باید نخست خود از دیگری علم بیاموزد و سپس ادعای آموزگاری کند.

(هوش کلامی)

۲۵۵- گزینه «۳»

(فامد کریمی)

طبق متن، نظرات وبر در انکار نقش کاریزما در مشروعیت‌بخشی به حاکم نیست، اما می‌گوید این که قوانین و نهادهای سیاسی در جوامع مدرن تعیین‌کننده‌اند، یعنی مشروعیت قانونی‌عقلانی مهمتر است.

(هوش کلامی)

۲۵۶- گزینه «۲»

(فامد کریمی)

جان لاک معتقد بود اگر حکومتی حقوق طبیعی مردم را نقض کند، مردم حق این را دارند که برای تغییر آن اقدام کنند.

(هوش کلامی)

۲۵۷- گزینه «۳»

(فامد کریمی)

چه نمونه رفتارهایی ممکن است عامل کاهش رضایت عمومی و بحران مشروعیت یک حکومت باشد؟ فساد، ناکارآمدی، سرکوب و یا نارضایتی اجتماعی. دو پرسش دیگر در متن پاسخ نگرفته‌اند.

(هوش کلامی)

۲۶۲- گزینه «۳»

(ممید اصفهانی)

طبق جدول پاسخ قبلی، آن که پاپیون زده است، آبی پوشیده است.

(هوش منطقی ریاضی)

۲۶۳- گزینه «۴»

(ممید اصفهانی)

طبق جدول پاسخ‌های قبلی، آن که کمر بند دارد، اکبر است که ۲۲ سال دارد.

(هوش منطقی ریاضی)

۲۶۴- گزینه «۲»

(ممید اصفهانی)

طبق داده‌های بالا، معلوم است که رنگ پیراهن اکبر و اصغر معلوم نیست.

(هوش منطقی ریاضی)

۲۶۵- گزینه «۲»

(ممید کنهی)

کارخانه طبق نمودار در فصل‌های بهار و پاییز سودده بوده است، ولی میزان سود در این ماه‌ها طبق نمودار، دقیق قابل مقایسه نیست. حتی اگر تقریبی هم بگوییم، به نظر می‌رسد فصل پاییز سوددهی بیشتری داشته است.

(هوش منطقی ریاضی)

۲۶۶- گزینه «۳»

(فاطمه راسخ)

یکی از نقطه‌ها در همه شکل‌ها در محل اشتراک دایره‌ها و مربع است. این فضا در گزینه «۳» اصلاً نیست. دیگر نقطه‌ها جایگاه نسبی مشابهی دارند.

(هوش غیرکلامی)

۲۶۷- گزینه «۲»

(فاطمه راسخ)

تعداد پاره‌خط‌های شکل بیرونی در همه شکل‌ها، دقیقاً یکی بیش‌تر از تعداد پاره‌خط‌های شکل درونی است، به‌جز گزینه «۲».

(هوش غیرکلامی)

۲۶۸- گزینه «۴»

(فاطمه راسخ)

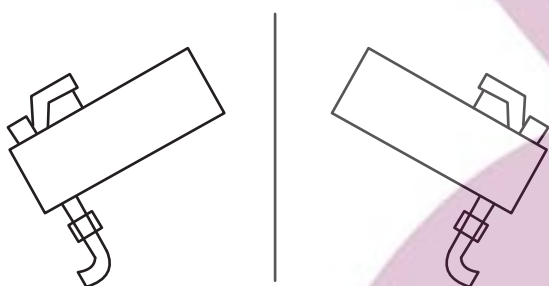
در همه شکل‌ها، دایره‌ای هست و دو چندضلعی. همواره بخش مشترک دایره با آن چندضلعی که تعداد اضلاع کم‌تری دارد، رنگی است به‌جز گزینه «۴».

(هوش غیرکلامی)

۲۶۹- گزینه «۲»

(ممید کنهی)

تقارن مدّ نظر:

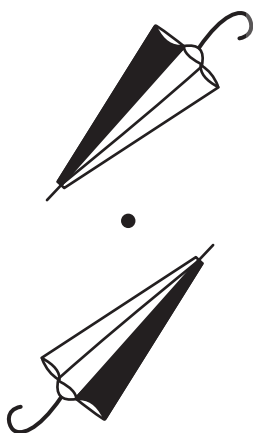

(هوش غیرکلامی)

۲۷۰- گزینه «۴»

(غرزاد شیرممدلی)

تقارن مدّ نظر:

(هوش غیرکلامی)